

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 15.3.2017
COM(2017) 195 final

**KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U
LILL-KUNSILL**

**Evalwazzjoni tal-implimentazzjoni tal-Istrateġija tal-UE dwar id-Drogi 2013-2020 u tal-
Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar id-Drogi 2013-2016: htieġa kontinwa ghal Pjan ta' Azzjoni
tal-UE dwar id-Drogi 2017-2020**

{SWD(2017) 95 final}

I. L-evalwazzjoni u l-htieġa għal Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar id-drogi mill-2017 sal-2020

L-Istrateġija tal-UE dwar id-Drogi 2013-2020¹ u l-ewwel Pjan ta' Azzjoni tagħha dwar id-Drogi 2013-2016² stipulaw il-qafas politiku u l-prijoritajiet tal-politika tal-UE dwar id-drogi. L-Istrateġija ttipprovdi qafas uniku u bbażat fuq l-evidenza għall-indirizzar tad-drogi fl-UE u barra mill-UE, u hija bbażata fuq struttura b'ħames pilastri, li jikkonsistu fi:

- żewġ oqsma ewlenin tal-politika
 - it-tnaqqis tad-domanda għad-droga u
 - it-tnaqqis tal-provvista tad-droga;
- u tliet temi orizzontali:
 - koordinazzjoni,
 - kooperazzjoni internazzjonali u
 - riċerka, informazzjoni, monitoraġġ u evalwazzjoni.

L-Istrateġija tirrikjedi lill-Kummissjoni *“tibda valutazzjoni esterna tal-Istrateġija ta' nofs il-mandat, bil-għan li jithejja t-tieni Pjan ta' Azzjoni għall-perjodu 2017-2020”*. L-Aġenda Ewropea dwar is-Sikurezza³ tipprevedi li l-Kummissjoni tivvaluta l-progress li sar fl-implimentazzjoni tal-Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar id-Drogi 2013-2016 u fuq din il-bażi hija tiddeċiedi jekk tippoponi Pjan ta' Azzjoni ġdid tal-UE mill-2017 sal-2020.

Il-Kummissjoni, bl-appoġġ ta' kuntrattur estern⁴, wettqet il-valutazzjoni ta' nofs it-terminu tal-Istrateġija u l-evalwazzjoni finali tal-Pjan ta' Azzjoni bejn April u Novembru 2016⁵. Minhabba l-kumplimentarjetà u l-interkonnessjoni tagħhom, dawn huma ppreżentati fil-forma ta' evalwazzjoni kongunta u komprensiva.

Din il-komunikazzjoni tistabbilixxi r-rizultati tal-evalwazzjoni⁶ u tippoponi l-pass li jmiss. Fid-dawl tas-sejbiet generali tal-evalwazzjoni, il-Kummissjoni ddeċidiet li tippoponi Pjan ta' Azzjoni ġdid għall-perjodu mill-2017 sal-2020. Il-Pjan ta' Azzjoni ġdid propost, b'segwitu għar-rizultati tal-evalwazzjoni, u minhabba li l-qafas strateġiku mhux se jinbidel qabel l-2020, huwa verżjoni aġġornata tal-Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar id-Drogi 2013-2016 b'għadd ta' modifiki. Jirrifletti s-sejbiet u r-rakkomandazzjonijiet tal-valutazzjoni li l-Kummissjoni sabet pertinenti kif ukoll għadd ta' azzjonijiet addizzjonali biex jindirizza prijoritajiet ġodda u emergenti li għadhom ma ġewx koperti biżżejjed mill-Pjan ta' Azzjoni preċedenti, izda li huma rilevanti fid-dawl tal-isfidi li qed jiffaċċjaw bhalissa l-Istati Membri tal-UE. L-abbozz propost tal-Pjan ta' Azzjoni dwar id-drogi mill-2017 sal-2020 tal-Kummissjoni huwa stabbilit fl-anness hawn taht⁷.

¹ ĠU C 402, 29.12.2012, p. 1.

² ĠU C 351, 30.11.2013, p. 1.

³ COM(2015) 185.

⁴ Konsorzju ffurmat minn Ernst & Young u RAND Europe.

⁵ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-is-new/work-in-progress/initiatives/984ws_intro_en.htm

⁶ Deskrizzjoni tar-rizultati tal-evalwazzjoni fil-forma ta' Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni hija mehmuża ma' din il-Komunikazzjoni SWD (2017)95.

⁷ Mhuwiex l-oġġettiv ta' din il-Komunikazzjoni li tiġi aġġornata l-Istrateġija tal-UE dwar id-Drogi, li tibqa' valida sal-2020. Il-Kummissjoni tqis li l-bidliet proposti fl-abbozz tal-Pjan ta' Azzjoni l-ġdid huma konformi mal-Istrateġija eżistenti

II. Kuntest

Is-suq għad-drogi illeċiti huwa l-aktar suq kriminali dinamiku, kif ikkonfermat ukoll fl-Aġenda Ewropea dwar is-Sigurtà. Huwa stmat ukoll li ċ-ċittadini tal-UE jonfqu aktar minn EUR 24 biljun kull sena fuq drogi illeċiti⁸. Il-kostijiet umani u soċjali tal-vizzju tad-droga huma għoljin hafna u jiġġenera kostijiet għas-saħha pubblika (il-prevenzjoni tad-droga, il-kura tas-saħha u t-trattament), is-sikurezza pubblika u l-produttività tax-xogħol⁹.

Fir-rigward tad-domanda tad-droga, l-użu tad-drogi illeċiti jibqa' wiehed mill-żktar theddidiet li ilhom jeżistu għas-soċjetajiet tagħna u, direttament jew indirettament, taffettwa l-hajjiet ta' miljuni ta' persuni. Tal-inqas 83,2 miljun Ewropew irrappurtaw li użaw il-kannabis tal-inqas darba f'hajjithom, filwaqt li 17,1 u 12-il miljun rispettivament ippruvaw il-kokaina u l-amfetamini. Barra minn hekk, 1.3 miljun adult jinsabu f'riskju kbir li jużaw l-oppjojde. Il-prevalenza tal-użu reġistrat tal-opjojdi ta' riskju għoli giet stabilizzata u f'xi pajjiżi naqset; il-prevalenza tal-mard infettiv bdiet tonqos, b'mod ġenerali, mill-2013. Huwa stmat li fl-2014 mietu tal-inqas 6 800 persuna b'overdose fl-UE¹⁰. L-użu tad-drogi huwa kkonċentrat l-aktar fost iż-żgħażaġh (bejn il-15 u l-34 sena); huwa stmat li 17,8-il miljun zaġġuż użaw id-drogi matul l-aħħar sena. Jidher li kien hemm żieda fl-imwiet relatati mad-drogi mill-2013 u ebda tnaqqis reġistrat fl-użu tad-drogi¹¹.

Fir-rigward tal-forniment tad-droga, għal dawn l-aħħar erba' snin, is-sustanzi psikoattivi ġodda (SPG) saru dejjem aktar disponibbli fis-suq miftuħ u/jew onlajn, u jipprezentaw riskji serji għas-saħha. Fl-2015, ġew identifikati 98 sustanza psikoattiva ġdida, u dan tella' l-għadd ta' sustanzi ġodda ssorveljati għal aktar minn 560, u 70 % minn dawn ġew identifikati fl-aħħar hames snin. Is-sekwistri rreġistrati ta' drogi illeċiti ma nbidlux b'mod sostanzjali fl-2013 u fl-2014 meta mqabbel mas-sena preċedenti, iżda nqabad il-volum totali ta' drogi akbar.

Fir-rigward tal-koordinazzjoni, il-mekkaniżmi fil-livell tal-UE, li hafna minnhom ġew qabel l-Istrateġija attwali, huma effettivi. Il-korp ta' koordinazzjoni l-aktar prominenti tagħha, il-Grupp ta' Hidma Orizzontali dwar id-Drogi (GOD), jitqies effettiv biex jaġmel monitoraġġ tal-implimentazzjoni tal-Pjan ta' Azzjoni u jiffaċilita d-djalogu dwar l-istat tal-fenomeni tad-drogi fl-Ewropa. Hemm evidenza ta' konsistenza matul iż-żmien u kontinwità minn presidenza għall-oħra. Barra minn hekk, l-Istati Membri kollha rrappurtaw li l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili kienu involuti fl-iżvilupp, fil-monitoraġġ u/jew fl-evalwazzjoni tal-politika tad-droga nazzjonali tagħhom.

Fir-rigward tal-kooperazzjoni internazzjonali, il-prijoritajiet relatati mad-drogi ġew inkorporati fil-politiki esterni, strateġiji u azzjonijiet tal-UE mmirati għall-pajjiżi terzi u għar-reġjuni. Barra minn hekk, dawn l-aħħar snin tejbu l-kooperazzjoni tal-UE sabiex titkellem b'vuċi waħda fil-fora internazzjonali.

Fl-aħħar nett, fir-rigward tal-informazzjoni, ir-riċerka, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni, f'dawn l-aħħar hames snin l-UE pprovdiet appoġġ għal diversi proġetti ta' riċerka taht diversità ta' mekkaniżmi ta' finanzjament¹² li jkopru diversi aspetti mill-kwistjoni tad-droga u dixxiplini

⁸ *Rapport tas-Suq tad-Drogi tal-UE 2016*, Europol u EMCDDA

⁹ *Rapport Ewropew dwar id-Drogi 2016*, EMCDDA.

¹⁰ Dan jirrappreżenta zieda fuq il-figura tal-2013.

¹¹ Is-sors għad-dejta kollha fil-paragrafu huwa r-*Rapport tas-Suq tad-Drogi 2016*, EMCDDA.

¹² Inkluz is-Seba' Programm Kwadru, l-Orizzont 2020 u l-Programm ta' Saħha 2014-2020

relatati. Jenhtiegu sforzi sostnuti biex il-prioritajiet tal-Istrateġija u tal-Pjan ta' Azzjoni jinbidlu f'riċerka. L-eżistenza u l-operazzjoni tas-Sistema ta' Twissija Bikrija għal sustanzi psikoattivi godda fiċ-Ċentru Ewropew għall-Monitoraġġ tad-Droga u d-Dipendenza fuq id-Droga (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, EMCDDA) huma riflessjoni ta' kondivizzjoni mtejbja ta' dejta forensika u tossikoloġika fil-livell tal-UE matul dawn l-aħħar snin. L-attività ta' twissija bikrija jippermettu li l-UE tiehu deċiżjonijiet infurmati u rapidi dwar sustanzi kimiċi.

III. Is-sejbiet tal-valutazzjoni ta' nofs it-terminu tal-Istrateġija u l-evalwazzjoni finali tal-Pjan ta' Azzjoni 2013-2016

L-evalwazzjoni kopriet il-perjodu mill-2013 sal-2016 u t-28 Stat Membru kollha. Indirizzat kemm id-dimensjonijiet interni kif ukoll dawk esterni tal-Istrateġija u l-Pjan ta' Azzjoni. L-evalwazzjoni kienet ibbażata fuq eżami estensiv tad-dejta u d-dokumenti rilevanti tal-UE u tal-Istati Membri relatati mas-swieq tad-droga, ix-xejriet u l-istrateġiji dwar id-drogi¹³. Is-sejbiet tal-evalwazzjoni indirizzat kemm il-valutazzjoni ta' nofs it-terminu tal-Istrateġija tal-UE dwar id-Drogi 2013-2020 kif ukoll l-evalwazzjoni finali tal-Pjan ta' Azzjoni dwar id-Drogi tal-UE 2013-2016.

Uħud mill-isfidi ewlenin tal-evalwazzjoni kienu l-fatt li d-dejta miġbura mill-Istati Membri kollha biex tiġi inkluża fiha mhux dejjem kienet paragonabbli, kif ukoll nuqqas ta' miżuri ta' linja bażi u statistiki aġġornati għal ċerti oqsma¹⁴. Dan jagħmel l-attribuzzjoni u l-valutazzjoni ta' xejriet u żviluppi possibbli għall-Istrateġija u l-Pjan ta' Azzjoni diffiċli, u dan kellu impatt fuq l-analiżi tal-effettività tal-Istrateġija u tal-Pjan ta' Azzjoni f'termini ta' kwantifikazzjoni tal-effetti u l-akkreditar ta' bidliet li jikkorrispondu għall-oġettivi biss tal-Istrateġija u l-Pjan ta' Azzjoni. Madankollu, il-metodi ta' riċerka diversi¹⁵ ntużaw għall-evalwazzjoni u s-sejbiet minn kull sors tad-dejta ġew ikkombinati, u dan ikkontribwixxa għall-piż tal-evidenza.

L-evalwazzjoni kkonkludiet li l-Istrateġija u l-Pjan ta' Azzjoni għadhom adegwati għall-iskop tagħhom f'termini tal-ilhiq tar-rekwiżiti tal-politika dwar id-drogi fil-livelli tal-UE, nazzjonali u internazzjonali. L-oqsma kollha li jindirizzaw jibqgħu rilevanti għall-indirizzar tal-aspetti kollha tal-fenomeni tad-drogi.

L-evalwazzjoni applikat il-hames kriterji standard: l-effettività, l-effiċjenza, il-koerenza, ir-rilevanza u l-valur miżjud tal-UE.

A. L-effettività

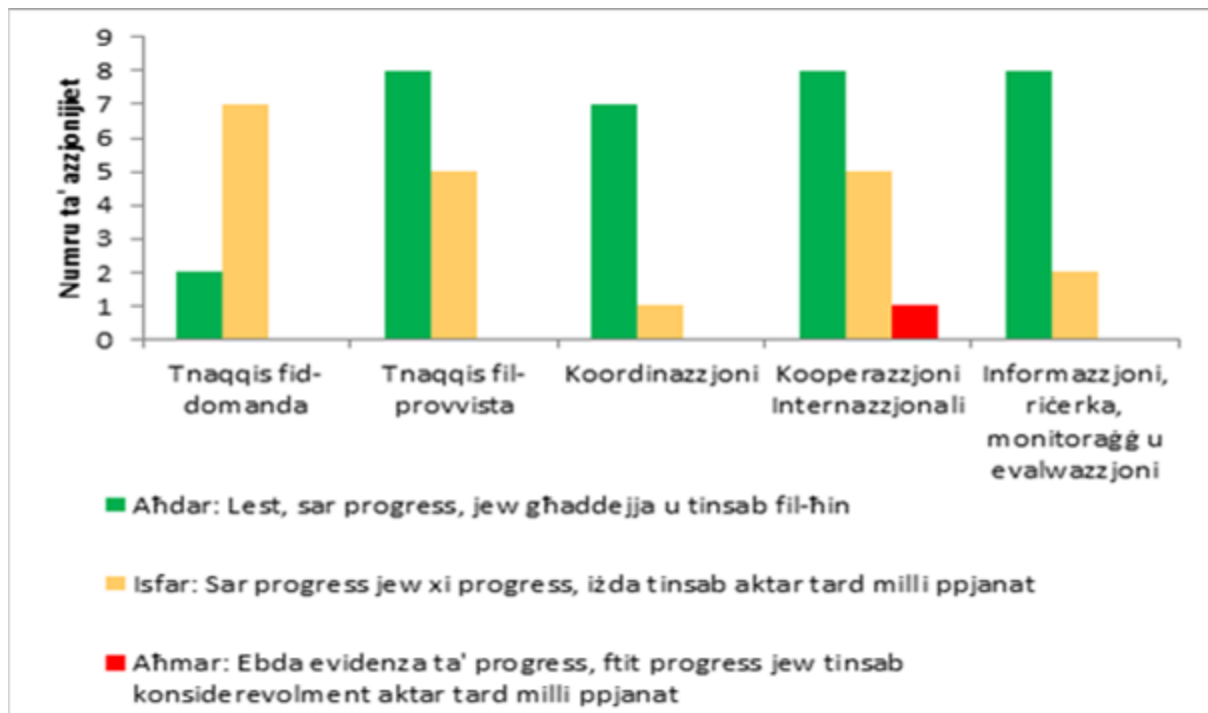
Bħala l-ewwel pass biex tiġi vvalutata l-effettività, l-evalwazzjoni vvalutat il-livell ta' implimentazzjoni tal-54 azzjoni kollha tal-Pjan ta' Azzjoni, kif ukoll l-impatt tagħhom. Il-

¹³ Din kienet tinvolvi aktar minn 90 intervista b'rappreżentanti mill-Istati Membri tal-UE, istituzzjonijiet Ewropej, aġenziji, pajjiżi terzi, u partijiet ikkonċernati oħra; sħarriġ onlajn tas-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (SEAE), rappreżentanti f'pajjiżi mhux tal-UE; konsultazzjoni pubblika onlajn u diskussjoni roundtable b'rappreżentanti mill-Forum tas-Soċjetà Ċivili dwar id-Drogi.

¹⁴ Dan huwa minhabba l-fatt li mhux l-Istati Membri kollha jipprovdu dejta dwar il-miżuri kollha, minhabba l-fatt li l-indikaturi differenti jkopru perjodi ta' żmien differenti, li xi indikaturi huma bbażati fuq registri jew sħarriġ u huma kwantifikabbli filwaqt li oħrajn jiddependu fuq speċjalizzazzjoni jew valutazzjonijiet kwalitattivi.

¹⁵ Intervisti, sħarriġ, riċerka bbażata bis fuq id-dokumentazzjoni, konsultazzjoni pubblika, diskussjonijiet roundtable.

graft ta' hawn taht turi l-progress li sar fil-Pjan ta' Azzjoni għal kull wiehied mill-hames pilastri:

L-evalwazzjoni sabet li l-implimentazzjoni tal-Istrateġija tal-UE dwar id-Drogi u l-Pjan ta' Azzjoni kienu effettivi, f'livelli differenti, fil-hames pilastri kollha.

Il-maġġoranza tal-azzjonijiet ġew implimentati - 53 % tal-azzjonijiet tlestew jew mexjin tajjeb, filwaqt li għal 47 % tal-azzjonijiet sar xi progress iżda l-implimentazzjoni għadha aktar lura milli ppjanat - u sar progress konsiderevoli fil-15-il oġettiv tal-Pjan ta' Azzjoni.

Fil-qasam tat-tnaqqis tad-domanda għad-droga, id-dewmien jirreferi għall-oġettivi għall-prevenzjoni tal-użu tad-droga u d-dewmien tal-bidu tal-użu tad-droga, u għat-titjib tal-effettività tat-trattament tad-droga u riabilitazzjoni. L-oġettiv ta' integrazzjoni ta' approċċi koordinati bl-aħjar prattiki u kwalità fit-tnaqqis tad-domanda għad-drogi tinsab fit-triq it-tajba.

Fil-qasam tat-tnaqqis tal-provvista, l-oġettivi biex jittejbu l-koordinazzjoni u l-kooperazzjoni effettivi tal-eżekuzzjoni tal-ligi u jittejbu l-kooperazzjoni ġudizzjarja u l-leġiżlazzjoni effettivi jinsabu aktar lura milli ppjanat, filwaqt li dawk relatati mar-reazzjoni effettiva għax-xejriet attwali u emergenti fl-attività tad-droga illeċita kienu vvalutati li mexjin kif ippjanat.

Fil-qasam tal-koordinazzjoni, l-oġettivi relatati mal-iżgurar tal-koordinazzjoni effettiva fil-politiki relatati mad-droga fil-livell tal-UE u dak nazzjonali u li jiżguraw il-partecipazzjoni tas-soċjetà ċivili fil-formulazzjoni tal-politika dwar id-droga ġew ivvalutati li mexjin kif ippjanat.

Fil-qasam tar-relazzjonijiet internazzjonali, l-oġettiv tal-integrazzjoni tal-Istrateġija fil-qafas ta' politika barranija ġenerali tal-UE ġie vvalutat li jinsab lura, filwaqt li l-oġettivi relatati mat-titjib fil-koeżjoni tal-approċċ u l-vizibilità tal-UE fin-Nazzjonijiet Uniti (NU), u tal-appoġġ lill-proċess għall-pajjiżi ta' adeżjoni, il-pajjiżi kandidati, u l-kandidati potenzjali

sabiex jadattaw u jallinjaw ruħhom mal-acquis tal-UE fil-qasam tad-drogi jinsabu fit-triq it-tajba.

Fil-qasam tal-informazzjoni, tar-riċerka, tal-monitoraġġ u tal-evalwazzjoni, jenħtieġ aktar progress biex jiġi żgurat investiment adegwat fir-riċerka, fil-ġbir tad-dejta, fil-monitoraġġ, fl-evalwazzjoni u fl-iskambju tal-informazzjoni u biex jittiejeb it-tixrid tar-riżultati tal-monitoraġġ, tar-riċerka u tal-evalwazzjoni fil-livell tal-UE u dak nazzjonali. Il-progress fiż-żamma ta' networking u kooperazzjoni u fl-iżvilupp tal-kapaċità fi hdan il-komponenti tal-infrastruttura tal-ġharfien tal-UE u bejniethom għall-informazzjoni, ir-riċerka, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tad-drogi, b'mod partikolari d-drogi illeċiti, kien wieħed tajjeb.

B. L-effiċjenza

Fin-nuqqas ta' deskrizzjoni komprensiva u aġġornata tal-ispiza relatata mad-drogi, l-evalwazzjoni pprovdiet indikazzjonijiet tal-punt sa fejn kienu ġew allokat biżżejjed riżorsi finanzjarji fil-livell tal-UE u tal-Istati Membri.

L-evalwazzjoni ma setgħetx tasal għal konklużjoni dwar l-effiċjenza tal-intervent billi ma hemmx dejta kwantitattiva armonizzata disponibbli fir-rigward tan-nefqa u benefiċċji relatati ta' azzjonijiet rilevanti madwar l-Istati Membri tal-UE. Madankollu, l-Istrateġija dwar id-Drogi u l-Pjan ta' Azzjoni rnexxielu jistabbilixxi qafas komuni mifrux mal-UE kif spjegat fit-taqsimha dwar il-"valur miżjud tal-UE" hawn taht. Fin-nuqqas ta' deskrizzjoni komprensiva u aġġornata tal-ispiza relatata mad-drogi, l-evalwazzjoni ffukat minflok fuq il-punt sa fejn l-allokazzjoni tar-riżorsi finanzjarji fil-livell tal-UE u tal-Istati Membri kienet meqjusa bħala suffiċjenti. B'mod ġenerali, il-partijiet ikkonċernati qiesu r-riżorsi bħala suffiċjenti għall-Istrateġija tal-UE u l-Pjan ta' Azzjoni, b'mod partikolari fir-rigward tad-domanda u l-provvista tad-droga.

C. Koerenza

Instab li l-prijoritajiet u l-azzjonijiet fl-Istrateġija u l-Pjan ta' Azzjoni kienu koerenti mal-maġġoranza tal-politiki u l-istrateġiji l-oħrajn rilevanti tal-UE, bħall-Aġenda Ewropea dwar is-Sigurtà u l-Kunsens Ewropew għall-Iżvilupp¹⁶, filwaqt li għandhom jinbnew aktar sinerġiji mal-Istrateġija tal-UE dwar is-Saħħa¹⁷. Pereżempju, l-evalwazzjoni tindika l-fatt li l-isfidi tat-tixjiħ tal-popolazzjoni fl-Ewropa jew l-impatt potenzjali tat-teknoloġiji l-ġodda fil-qasam tal-prevenzjoni kif identifikat fl-Istrateġija tal-UE dwar is-Saħħa mhumiex riflessi.

D. Rilevanza

Skont l-evalwazzjoni, il-partijiet ikkonċernati qiesu li l-Istrateġija u l-Pjan ta' Azzjoni huma rilevanti daqs meta ġew adottati. L-istruttura tal-ħames pilastri tkompli tindirizza l-aktar rekwiżiti attwali tal-politika dwar id-drogi fil-livell tal-UE u dak nazzjonali. L-oqsma kollha indirizzati fil-Pjan ta' Strateġija u Azzjoni 2013-2016 jibqgħu rilevanti għall-indirizzar tal-aspetti kollha tal-fenomeni tad-drogi.

¹⁶ Joint statement by the Council and the representatives of the governments of the Member States meeting within the Council, the European Parliament and the Commission on European Union Development Policy: 'The European Consensus' OJ C/46/1 of 24.02.2006

¹⁷ KUMM (2007) 630 finali u l-oġġettivi identifikati fl-2007 se jibqgħu validi għad-deċennju li jmiss fil-kuntast tal-Ewropa 2020. Barra minn hekk it-Tielet Programm tas-Saħħa 2014-2020 jindika sfidi simili

E. Valur miżjud tal-UE

L-Istrateġija u l-Pjan ta' Azzjoni pprovdew valur miżjud lill-istrateġiji tal-Istati Membri individwali (u atturi mhux tal-Istat) billi jistabbilixxu qafas komuni għall-UE kollha u jistituzzjonalizzaw proċess ta' bini tal-kunsens għall-politika dwar id-drogi.

Hadd minnhom ma jimponi obbligi ġuridiċi fuq l-Istati Membri tal-UE, iżda l-evalwazzjoni sabet li rnexxielhom jidderieġu b'mod ġenerali azzjoni kollettiva fil-qasam tad-drogi, kemm fil-livell tal-UE kif ukoll dak nazzjonali, u rnexxielhom jippromwovu mudell kondiviz b'kultura ta' priyoritajiet definittivi, objettivi, azzjonijiet u indikaturi biex titkejjel il-prestazzjoni.

L-evalwazzjoni sabet ukoll li l-valur miżjud tal-UE jinħass aktar evidenti f'termini tal-attivitajiet tat-tnaqqis fid-domanda u sfidi emergenti. Fil-kooperazzjoni għall-iżvilupp internazzjonali, l-Istati Membri rrikonoxxew il-valur miżjud li jitwaqqaf qafas strateġiku komuni kollettivament għall-azzjonijiet fil-livell tal-UE.

L-UE issa għandha aktar "vuċi" fil-fora internazzjonali u relazzjonijiet internazzjonali. Dan jipprovdri sors importanti ta' gwida għall-pajjiżi kandidati, u qafas għal kooperazzjoni bilaterali mal-pajjiżi mhux tal-UE.

F. Konkluzjoni

B'mod ġenerali, l-evalwazzjoni kkonfermat li l-partijiet ikkonċernati jaċċettaw b'mod ġenerali Pjan ta' Azzjoni għal 2017-2020. Huma kkunsidraw li huwa neċessarju li jibqgħu jiġu stabbiliti priyoritajiet preċiżi u azzjonijiet relatati ma' kull objettiv, sabiex tiġi assenjata r-responsabbiltà u jiġu fformulati indikaturi speċifiċi u li jistgħu jitkejlu. In-natura komprensiva tal-Istrateġija tippermetti li l-partijiet ikkonċernati jirfinaw il-fokus tal-priyoritajiet tul il-ħajja tagħha filwaqt li jinżamm livell raġjonevoli ta' koerenza. Barra minn hekk, il-partijiet ikkonċernati ppreferew jaġġornaw il-Pjan ta' Azzjoni 2013-2016 b'reazzjoni għall-iżviluppi l-godda u l-kwistjonijiet emergenti.

L-evalwazzjoni sabet li jeħtieġ li xi azzjonijiet jissahħu jew jiżiedu biex tlaħħaq ma' kwistjonijiet li jiżviluppaw u jgħolqu aktar sinerġiji b'aktar oqsma ta' politika tal-UE bħall-Istrateġija tal-UE dwar is-Saħħa. Tindika wkoll il-ħtieġa għal livell oġġettiv ta' attenzjoni għall-użu ta' teknoloġiji godda ta' komunikazzjoni fil-produzzjoni u t-traffikar ta' drogi illeċiti u r-rwol tal-internet fil-prevenzjoni tad-drogi. L-evalwazzjoni turi li l-omissjoni ta' diskussjoni dwar xejriet riċenti fil-politika tal-kannabis kienet innutata minn firxa wiesgħa ta' partijiet ikkonċernati u r-rappreżentat wahda mill-aktar kwistjonijiet frekwenti mqajma meta ġie esplorat jekk kienx hemm kwistjonijiet mhux koperti mill-Istrateġija.

L-evalwazzjoni tindika wkoll li hemm lok għal titjib fl-implimentazzjoni u fl-aċċess għal miżuri ta' tnaqqis tar-riskju u tal-ħsara madwar diversi Stati Membri u li partijiet ikkonċernati mis-soċjetà ċivili esprimew tħassib dwar il-limitu u l-kwalità ta' dawn il-miżuri.

Fl-aħħar nett, l-evalwazzjoni sabet li Pjan ta' Azzjoni futur għandu jkompli jinkludi azzjonijiet biex jiġu ssorveljati SPG, biex titnaqqas id-domanda u l-provvista għalihom, u biex titnaqqas il-ħsara assoċjata mal-użu tagħhom.

IV. L-abbozz ta' Pjan ta' Azzjoni ġdid għall-2017-2020 - x'inhuwa ġdid u x'gie aġġornat?

Abbażi tas-sejbiet u tar-rakkomandazzjonijiet tal-evalwazzjoni, il-Kummissjoni qed tipproponi abbozz ta' Pjan ta' Azzjoni dwar id-Drogi 2017-2020, u b'hekk tkopri s-snin li fadal tal-Istrateġija tal-UE dwar id-Drogi, li hija fis-sehh sal-2020. Abbażi tar-riżultati tal-evalwazzjoni, l-abbozz ta' Pjan ta' Azzjoni jzomm u jsaħħa azzjonijiet eżistenti biex jindirizza sfidi li jkomplu jheddu s-saħħa u s-sigurtà. Jinkludi wkoll azzjonijiet ġodda biex jirrifletti żviluppi mill-2013 u jindirizza sfidi emergenti mhux koperti preċedement. Uħud mill-azzjonijiet ġodda introdotti, bħal dawk li jindirizzaw l-użu ta' teknoloġiji ġodda għall-prevenzjoni jew l-analiżi komprensiva ta' żviluppi relatati mal-mudelli tal-politika tal-kannabis, huma bbażati fuq is-sejbiet tal-evalwazzjoni. Ohrajn jirriżultaw minn riflessjonijiet li joħorġu minn sorsi bħar-Rapport tas-Suq tad-Drogi, żviluppi ta' politika fil-livell tal-UE, speċjalment fil-kuntest tal-Aġenda Ewropea dwar is-Sigurtà u kontribuzzjonijiet mis-soċjetà ċivili. Dawn l-azzjonijiet jinkludu:

- Il-ġbir ta' evidenza tal-konnessjonijiet potenzjali bejn it-traffikanti tad-droga u
 - il-finanzjament ta' gruppi u attivitajiet terroristiċi;
 - il-faċilitazzjoni ta' immigrazzjoni illegali; u
 - it-traffikar ta' bnedmin
- l-inklużjoni espliċita ta' gruppi vulnerabbli fl-azzjonijiet tad-domanda għad-drogi

L-azzjonijiet il-ġodda u l-aġġornamenti kif jirrelataw għall-ħames pilastri tal-Istrateġija huma miġburin fil-qosor hawn taht.

A. Tnaqqis fid-domanda għad-drogi

- Se jinholqu sinerġiji aktar b'saħħithom bejn il-Pjan ta' Azzjoni l-ġdid u l-Istrateġija tal-UE dwar is-Saħħa, b'mod partikolari fir-rigward **tal-użu tat-teknoloġiji tal-informazzjoni u l-komunikazzjoni (information and communications technologies, ICT) għal skopijiet ta' prevenzjoni**. L-użu tal-ICT huwa fundamentali fit-tkabbir tal-għarfien, speċjalment fost it-tfal u ż-żgħażaġh, dwar ir-riskji u l-konsegwenzi tal-użu tad-drogi illeċiti¹⁸.
- Titqies il-hidma riċenti tal-Grupp ta' Hidma Orizzontali dwar id-Drogi (GOD) **dwar l-użu hażin ta' opjojdi bir-riċetta u mediċini ohra psikoattivi**¹⁹.
- Fid-dawl tat-tixjih tal-popolazzjoni fl-UE jehtieg li tiġi indirizzata l-isfida emergenti tat-**tixjih ta' min jiehu d-droga**, kif enfasizzat ukoll fl-Istrateġija tal-UE dwar is-Saħħa²⁰.
- **L-użu tad-droga f'komunitajiet vulnerabbli** se tiġi indirizzata billi jiġu rfinuti l-miżuri mmirati fil-Pjan ta' Azzjoni 2013-2016²¹.
- **Aktar attenzjoni fuq miżuri ta' tnaqqis tar-riskju u tal-hsara**, bil-ghan li jitnaqqsu l-konsegwenzi avversi ta' saħħa u dawk soċjali ta' użu hażin tad-drogi, għandha rwol ċentrali fil-politika effettiva dwar id-drogi, inkluż f'ambjenti ta' habs²².

¹⁸ Giet introdotta Azzjoni 3 ġdida u l-Azzjoni 4 giet aġġornata.

¹⁹ L-Azzjoni 5 giet aġġornata: Issa tirreferi għall-użu hażin ta' mediċini psikoattivi; dan jinkludi kwalunkwe tip ta' sustanza psikoattiva/addittivi użata għal trattament, id-drogi kollha li jaġixxu fuq is-sistema nervuża ċentrali u l-opjojdi u l-mediċini użati fit-terapija ta' sostituzzjoni bl-opjojdi.

²⁰ L-Azzjonijiet 6 u 7 ġew aġġornati

²¹ L-Objettiv 2, diversi azzjonijiet skont il-pilastru tat-tnaqqis tad-domanda għad-drogi, u l-Azzjoni 48 ġew emendati sabiex jiġi rifless dan l-iżvilupp. F'dan il-kuntest, qed jiġi ssuġġerit li s-sinerġiji jiġu esplorati mal-Korp Ewropew ta' Solidarjetà.

- Implimentazzjoni u monitoraġġ tal-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-2015²³ dwar **standards ta' kwalità minimi fit-tnaqqis tad-domanda għad-droga** fl-UE²⁴.

B. Tnaqqis fil-provvista tad-droga

- Jeħtieġ aktar attenzjoni għall-kooperazzjoni ġudizzjarja f'każijiet relatati mad-drogi fil-livell tal-UE. Sabiex jiksibu stampa aktar komprensiva tal-impatt tal-isforzi għat-tnaqqis tal-provvista, il-Europol, il-Eurojust u l-EMCDDA għandhom ikomplu bl-isforzi tagħhom sabiex jiġbru **indikaturi u jikkumplementaw il-ġbir tad-dejta**, fejn possibbli, b'informazzjoni kwalitattiva u kuantitattiva²⁵.
- Għandha tingħata attenzjoni lill-implimentazzjoni kontinwa tal-indikaturi ewlenin adottati mill-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-2013 dwar it-titjib **tal-monitoraġġ tal-provvista tad-droga fl-UE**²⁶. Gew żviluppjati seba' indikaturi flimkien ma' pjan direzzjonali għall-implimentazzjoni tagħhom. Il-ġbir ta' dejta shiha għall-maġġoranza tagħhom jinsab għaddej jew se jibda fl-2017²⁷.
- Il-pakkett leġislativ tas-**Sustanzi Pikoattivi Ġodda (SPĠ)** għandu jiġi adottat u implimentat b'mod rapidu; fis-snin li ġejjin se jkun meħtieġ ukoll il-monitoraġġ tal-effetti tal-miżuri leġislativi ġodda²⁸.
- L-implimentazzjoni²⁹ tal-leġislazzjoni tal-UE dwar il-**prekursuri tad-droga** li ssahhet fl-2013 bl-adozzjoni tal-emendi sinifikanti għaž-żewġ Regolamenti³⁰.
- Għandha tingħata aktar attenzjoni għal **sanzjonijiet alternattivi għal awturi ta' reati li jikkunsmaw drogi**. L-Istati Membri kollha għandhom tal-inqas sanzjoni waħda disponibbli u hafna minnhom għandhom aktar minn waħda³¹. L-iktar sanzjonijiet disponibbli b'mod komuni huma l-kura għad-drogi u sentenzi sospizi bl-opzjoni tal-kura³².
- Għandha tingħata aktar attenzjoni għall-**użu tal-ICT fil-produzzjoni u t-traffikar tad-drogi illeċiti**³³ kif stabbilit fil-laqgħa esperta ta' Ġunju 2016 organizzata mill-Kummissjoni³⁴ fil-kuntest tal-Forum tal-UE dwar l-Internet.

C. Koordinazzjoni

²² L-Azzjonijiet 8 u 9 gew imsaħħa biex jirriflettu l-oġettiv ċentrali tal-pożizzjoni tal-UE għall-UNGASS.

²³ Council conclusions on the implementation of the EU Action Plan on Drugs 2013-2016 regarding minimum quality standards in drug demand reduction in the European Union 11985/15

²⁴ L-Azzjoni 10 giet aġġornata.

²⁵ L-Azzjoni 11 giet aġġornata.

²⁶ Il-konklużjonijiet tal-Kunsill dwar it-titjib tal-monitoraġġ tal-provvista tad-droga fl-Unjoni Ewropea tal-15 ta' Novembru 2013

²⁷ L-Azzjoni 17 giet aġġornata

²⁸ L-Azzjoni 19 giet aġġornata

²⁹ L-Azzjoni 20 giet emendata bix-xieraq

³⁰ Ir-Regolament (KE) Nru 273/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-prekursuri tad-droga (ĠU L 47, 18.2.2004, p. 1–10) u r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 111/2005 li jistabbilixxi regoli għall-monitoraġġ ta' kummerċ fil-prekursuri ta' drogi bejn il-Komunità u pajjiżi terzi (ĠU L 22, 26.01.2005, p. 1-10)

³¹ *Study on alternatives to coercive sanctions as response to drug law offences and drug-related crimes*, Mejju 2016, ikkummissjonat mill-Kummissjoni Ewropea.

³² L-Azzjoni 22 giet aġġornata

³³ L-Azzjoni 23 giet aġġornata. L-isfidi huma xprunati minn fatturi bħall-kriptagħg sikur, web hosting, il-bidla minn siti web viżibbli (surface websites) għal dawk invizibbli (deep websites) u/jew id-darknet; l-emerġenza ta' forum ġodda ta' pagamenti (bħal bitcoins); u t-tkabbir fir-riklamar u l-iskambju tad-drogi fuq il-midja soċjali. Inghatat attenzjoni partikulari għall-użu tal-web għall-bejgħ ta' mediċini bir-riċetta u SPĠ.

³⁴ Rapport mil-laqgħa esperta ta' Ġunju 2016 "Internet and drugs"

- **Koerenza u koordinazzjoni akbar** mal-gruppi ta' hidma l-oħrajn tal-Kunsill ikunu ta' għajnuna biex il-GOD iwettaq ir-rwol tiegħu ta' monitoraġġ tal-implimentazzjoni tal-Strateġija u biex jiżgura koerenza bejn l-attivitàjiet ta' tnaqqis tad-domanda u l-provvista u biex jiġu identifikati sinerġiji rilevanti³⁵.
- Għandu jingħata aktar hin u attenzjoni għad-diskussjoni tal-**implimentazzjoni tal-Pjan ta' Azzjoni** matul il-laqgħat tal-GOD³⁶.
- Kif mitlub mill-UE fil-forum globali, **għandhom jiġu mfittxija opportunitajiet ulterjuri biex tiżdied il-partecipazzjoni tas-soċjetà ċivili** fil-formulazzjoni, l-implimentazzjoni, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-politiki dwar id-drogi fil-livell tal-UE u nazzjonali³⁷.

D. Kooperazzjoni internazzjonali

- L-evalwazzjoni sabet li hemm lok biex titjeb **il-kapaċità tad-delegazzjonijiet tal-UE** biex jimpenjaw ruħhom fi kwistjonijiet dwar id-drogi u jsehh networking bejniethom fuq bażi reġjonali³⁸.
- Għandu jkun hemm aktar attenzjoni biex tiġi miġġielda **l-kultivazzjoni tal-ghelejjel ta' drogi illegali u jittejjeb l-iżvilupp alternattiv**³⁹.
- Sabiex jiġi indirizzat b'mod adegwat it-thassib dwar l-eżekuzzjonijiet extralegali relatati mad-drogi u l-użu tal-piena tal-mewt, l-UE għandha tesplora mezzi kif **tinvolvi ruħha ma' pajjiżi oħra kull meta jitqajmu kwistjonijiet serji relatati mad-droga**⁴⁰.
- Tqiesu wkoll żviluppi riċenti fil-**Grupp ta' Dublin**⁴¹, li qed iħares lejn mezzi biex jimmodernizza l-metodi ta' hidma tiegħu⁴².
- L-atturi rilevanti ma hassux li huwa essenzjali li jinżamm djalogu annwali dwar l-assistenza relatata mad-droga tal-UE u tal-Istati Membri ma' pajjiżi oħra, b'hekk l-azzjoni twaqqgħet mill-abbozz tal-Pjan ta' Azzjoni⁴³.
- Hemm kunsens wiesa' li qasam ewlieni li fih l-Istrateġija u l-Pjan ta' Azzjoni jżidu l-valur qed jippermetti li l-UE "**titkellem b'vuċi waħda**" fil-fora internazzjonali, kif jidher fil-preparazzjoni għall-UNGASS 2016. Issa jenhtieg aktar attenzjoni għall-implimentazzjoni

³⁵ L-Azzjoni 24 giet emendata f'konformità mar-rakkomandazzjoni tal-evalwazzjoni li jiġu eżaminati l-mekkaniżmi ta' koordinazzjoni attwali bejn il-GOD u l-Kumitat Permanenti għall-Kooperazzjoni Operattiva dwar is-Sigurtà Interna (COSI). Barra minn hekk, l-Azzjonijiet 24 u 28 (kif emendati) jindirizzaw ukoll il-htieġa li titjeb il-koordinazzjoni bejn il-GOD u l-Gruppi ta' Hidma tematiċi tal-Kunsill, pereżempju dawk bħall-Grupp ta' Hidma dwar il-Grupp ta' Hidma tan-NU dwar id-Drittijiet tal-Bniedem. Dan għandu jtejjeb is-sinerġiji u l-kooperazzjoni fil-qasam tar-relazzjonijiet internazzjonali, speċjalment fil-qafas tal-proċess ta' eżami li se jsir fl-2019 fuq id-Dikjarazzjoni Politika tan-NU u l-Pjan ta' Azzjoni dwar il-Kooperazzjoni Internazzjonali lejn Strateġija Integrata u Bbilanċjata għall-Ġlieda kontra l-Problema Dinjija tad-Drogi, adottata fl-2009.

³⁶ L-Azzjoni 26 giet aġġornata

³⁷ L-Azzjoni 31 giet aġġornata

³⁸ L-Azzjoni 34 giet emendata biex tappoġġja bis-shih ir-rwol tad-Delegazzjonijiet tal-UE fil-monitoraġġ tal-iżviluppi tal-politika dwar id-drogi f'pajjiżi mhux tal-UE u jirrappurtaw lura lill-Kummissjoni u lis-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (SEAE).

³⁹ L-Azzjonijiet 34 u 35 preċedenti ġew fużi fl-Azzjoni 35 minhabba li kienu jindirizzaw kwistjonijiet simili: il-kultivazzjoni tal-ghelejjel tad-droga illeċita u l-iżvilupp alternattiv jibqgħu jkunu ta' interess.

⁴⁰ L-Azzjoni 38 giet aġġornata; fid-dawl tar-relazzjonijiet diplomatiċi, l-Iran żdiedet mal-lista tal-pajjiżi li l-UE se tfittex li tagħmel kooperazzjoni aktar mill-qrib magħhom u tiddjaloga magħhom dwar id-drogi.

⁴¹ Il-Grupp ta' Dublin huwa mekkaniżmu ta' konsultazzjoni u koordinazzjoni flessibbli u informali għall-problemi ta' produzzjoni, traffikar u domanda tad-droga illeċita globali, reġjonali u speċifiċi għall-pajjiż. Huwa bbażat fuq il-kunsensus u l-assistenza reċiproka. Il-partecipanti tiegħu huma l-Istati Membri tal-UE, l-Awstralja, il-Kanada, il-Gappun, in-Norveġja, l-Istati Uniti, il-Kummissjoni Ewropea u l-UNODC.

⁴² L-Azzjoni 39 giet aġġornata

⁴³ Dik li kienet l-Azzjoni 40 thassret.

tal-eżitu tal-UNGASS u għat-thejjija tal-proċess ta' eżami tal-2019 tad-Dikjarazzjoni Politika u l-Pjan ta' Azzjoni dwar il-Kooperazzjoni Internazzjonali tal-2009 lejn strateġija integrata u bbilanċjata għall-ġlieda kontra l-problema dinjija tad-drogi, adottata fl-2009⁴⁴.

E. Ir-Riċerka, l-informazzjoni, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni

- Għandu jkun hemm **indikaturi ċari biex jitkejjel l-impatt** tal-proġetti ffinanzjati mill-UE⁴⁵.
- Tqieset il-hidma **biex tiġi promossa l-evalwazzjoni xjentifika** ta' politika u interventi fil-livell nazzjonali, tal-UE u internazzjonali⁴⁶.
- Sabiex tindirizza nuqqas ta' evidenza solida⁴⁷, azzjoni ġdida⁴⁸ tiffoka fuq id-dokumentazzjoni **ta' konnessjonijiet potenzjali bejn it-traffikar ta' droga u:**
 - **il-finanzjament tal-gruppi u l-attivitajiet terroristiċi**, inkluż kwalunkwe trikkib bejn ir-rotot stabbiliti għall-produzzjoni tad-drogi u ż-żoni tat-traffikar u ż-żoni ta' kunflitt u sorsi ta' finanzjament ta' ċelloli terroristiċi fl-UE;
 - **il-faċilitazzjoni ta' immigrazzjoni illegali**, li tohloq sinerġiji mal-Pjan ta' Azzjoni tal-UE biex tiġġieled il-faċilitazzjoni ta' immigrazzjoni illegali⁴⁹; u
 - **it-traffikar ta' bnedmin**, li tohloq sinerġiji mal-Istrateġija tal-UE 2012-2016 lejn l-Eradikazzjoni tat-Traffikar ta' Bnedmin⁵⁰.
- Fid-dawl tad-dibattitu attwali f'xi Stati Membri u internazzjonalment, **il-mudelli ta' politika dwar il-kannabis** madwar id-dinja u l-impatt tagħhom se jiġu analizzati f'aktar dettall⁵¹.
- Tqieset il-hidma biex tittejjeb il-kooperazzjoni bejn il-laboratorji doganali u n-netwerks tal-laboratorji forensiċi, u bejn is-servizzi tal-Kummissjoni fil-ġlieda kontra s-**Sustanzi Psikoattivi Ġodda (SPĠ)**⁵².

V. Konklużjonijiet

Il-valutazzjoni ta' terminu medju tal-Istrateġija tal-UE dwar id-drogi 2013-2020 u l-evalwazzjoni finali tal-Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar id-Drogi 2013-2016 ikkonfermaw ir-rilevanza kontinwa tal-Istrateġija eżistenti filwaqt li jindikaw ukoll kunsens fost hafna partijiet ikkonċernati favur Pjan ta' Azzjoni aġġornat għas-snin li fadal mid-durata tal-Istrateġija.

Għaldaqstant, il-Kummissjoni qed tipproponi Pjan ta' Azzjoni għall-2017-2020 li jzomm u jsaħħah l-azzjonijiet eżistenti biex jindirizza l-isfidi li jkomplu jheddu s-saħħa u s-sigurtà. Jinkludi wkoll azzjonijiet ġodda biex jirrifletti żviluppi mill-2013 u jindirizza sfidi emergenti mhux koperti preċedentement.

L-evalwazzjoni finali tal-Istrateġija u l-Pjan ta' Azzjoni 2017-2020, kif meħtieġ mill-Istrateġija stess, se tiġi ppreżentata fl-2020. Fl-2019 se titwettaq evalwazzjoni tal-EMCDDA,

⁴⁴ L-Azzjoni 41 giet aġġornata.

⁴⁵ L-Azzjoni 45 giet aġġornata.

⁴⁶ L-Azzjoni 46 giet aġġornata.

⁴⁷ *Idem* 8.

⁴⁸ Azzjoni Ġdida 47.

⁴⁹ COM (2015) 285 finali.

⁵⁰ COM (2012) 286 finali.

⁵¹ L-Azzjoni 48 giet aġġornata. Il-kannabis hija l-iktar droga użata fl-UE. F'dan l-aħħar snin kien hemm għadd ta' żviluppi f'xi pajjiżi mhux tal-UE fir-rigward tar-riforma tal-liġi dwar il-kannabis, pereżempju d-dekriminilizzazzjoni tal-użu, ir-regolamentazzjoni tas-suq jew il-legalizzazzjoni.

⁵² L-Azzjoni 52 giet aġġornata.

inkluz is-sistema Reitox⁵³, kif meħtieġ mir-Regolament li waqqaf l-EMCDDA⁵⁴. Billi l-evalwazzjonijiet ta' hawn fuq se jipprovdu informazzjoni prezzjuża dwar l-implimentazzjoni tal-Pjan ta' Azzjoni tal- UE 2017-2020, mhux se jkun meħtieġ analiżi ta' progress ta' nofs it-terminu.

Issa l-Kummissjoni se tidhol f' dijalogu fuq l-abbozz propost tal-Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar id-Drogi 2017-2020 mal-Parlament Ewropew u mal-Kunsill.

⁵³ Ir-Reitox huwa n-netwerk ta' informazzjoni Ewropew dwar id-drogi u d-dipendenza fuq id-droga. Inholq fl-istess ħin bhall-EMCDDA u huwa magħmul minn “punti fokali nazzjonali” jew “osservatorji nazzjonali tad-droga” (istituzzjonijiet jew aġenziji nazzjonali mahtura responsabbli għall-għbir tad-dejta u għar-rappurtar dwar id-droga u d-dipendenza fuq id-droga).

⁵⁴ Ir-Regolament (KE) Nru 1920/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2006 dwar iċ-Ċentru Ewropew għall-Monitoraġġ tad-Droga u d-Dipendenza fuq id-Droga (tfassil mill-gdid).

1. TNAQQIS FID-DOMANDA GHAD-DROGI

Kontribut għal tnaqqis li jista' jitkejjel fl-użu tad-drogi illeċiti, fl-użu problematiku tad-drogi, fid-dipendenza fuq id-drogi u fid-danni soċjali u għas-saħħa marbuta mad-drogi kif ukoll kontribut għal dewmien fil-bidu tal-użu tad-drogi

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
1. Prevenzjoni tal-użu tad-drogi u, it-tieni, dewmien fil-bidu tal-użu tad-drogi	1. Jitjiebu d-disponibbiltà u l-effikaċja ta' miżuri ta' prevenzjoni bbażati fuq l-evidenza⁵⁶ li jqisu: a. fatturi ta' riskju tal-popolazzjoni bħall-età; is-sess; fatturi kulturali u soċjali; b. fatturi ta' sitwazzjoni ta' riskju bħal min m'għandux fejn jgħix; il-migrazzjoni u t-tfittxija għall-ażil, użu ta' drogi f'ambjenti ta' divertiment u divertiment billejl; il-post tax-xogħol; u sewqan taħt l-influwenza tad-drogi; u c. fatturi ta' riskju individwali bħas-saħħa mentali; imġiba u żvilupp psikosoċjali	Għaddejja bħalissa	Stati Membri	- L-indikaturi ġenerali 1, 11, 12 - Il-livell ta' provvediment f'livell ta' Stati Membri ta' miżuri ta' prevenzjoni universali u ambjentali bbażati fuq l-evidenza - Il-livell ta' provvediment f'livell ta' Stati Membri ta' miżuri ta' prevenzjoni mmirati bbażati fuq l-evidenza, inkluż miżuri abbażi ta' familja u ta' komunità - Il-livell ta' provvediment f'livell ta' Stati Membri ta' miżuri ta' prevenzjoni indikati bbażati fuq l-evidenza	Rapporti tal-EMCDDA Rapporti Nazzjonali tar-Reitox Rapporti mill-Istati Membri dwar ir-riżultati tal-miżuri

⁵⁵ L-abbozz ta' Pjan ta' Azzjoni jinkludi partijiet ġodda mdahhla b'tipa grassa u l-partijiet li l-Kummissjoni tipproponi li tneħhi jidhru ingassati.

⁵⁶ F'dan il-kuntest "ibbażati fuq l-evidenza" għandha tinqara bħala "bbażati fuq l-evidenza u l-esperjenza xjentifika disponibbli"

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
	problematici; u fatturi oħra magħrufin li jaffettwaw il-vulnerabbiltà individwali għall-użu tad-drogi bħal influwenzi ġenetiċi u ċirkostanzi familjari				
	2. Minbarra l-prevenzjoni tal-użu tad-drogi, jissahħu u jkunu mmirati ahjar miżuri ta' prevenzjoni u diversivi biex tiddewwem l-età tal-ewwel użu ta' drogi illeċiti	Għaddejja bħalissa	Stati Membri	- L-indikaturi ġenerali 1, 5, 12 - Il-livell ta' provvedimenti f'livell ta' Stati Membri ta' miżuri ta' prevenzjoni u diversivi bbażati fuq l-evidenza li jiffokaw fuq żgħażaġh f'ambjenti ta' familja, komunità u edukazzjoni formali/nonformali	Rapporti tal-EMCDDA Rapporti mill-Istati Membri dwar ir-risultati tal-miżuri
	3. L-iskambju tal-ahjar Prattiki dwar il-mira tat-tfal u taż-żgħażaġh fl-azzjonijiet ta' prevenzjoni, inkluż: a. il-programmi u l-kampanji f'ambjenti edukattivi formali u mhux formali; b. il-programmi u l-kampanji onlajn; c. il-kooperazzjoni mal-kumpaniji tal-internet għal	Għaddejj a bħalissa	Stati Membri Is-soċjetà ċivili EMCDDA	- Tip ta' skambji tal-ahjar Prattika bejn l-Istati Membri - Evalwazzjonijiet pożittivi ta' eżiti komportamentali ta' interventi tal-ahjar Prattiki (meta disponibbli)	Il-portal tal-ahjar Prattika tal-EMCDDA Ir-rapportar tal-Istati Membri

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
	d. skopijiet ta' prevenzjoni; u modi kif il-midja soċjali tintuża biex jinftehem ahjar l-użu tad-drogi u ttejjeb ir-rispons tat-tnaqqis tad-domanda				Ir-rapportar tas-soċjetà ċivili
	4. Titqajjem kuxjenza dwar ir-riskji u l-konsegwenzi marbuta mal-użu ta' drogi u sustanzi oħra psikoattivi illeċiti, inkluż billi jkun hemm kooperazzjoni mal-kumpaniji tal-internet u l-esperti tal-prevenzjoni biex jiġu mmirati ahjar it-tfal u ż-żgħażaġh	Għaddejja bħalissa	Stati Membri KOM EMCDDA	- L-indikaturi ġenerali 5, 12 - Il-livell ta' kuxjenza b'mod ġenerali u fost iż-żgħażaġh dwar stili ta' ħajja tajbin għas-saħħa u dwar ir-riskji u l-konsegwenzi tal-użu ta' drogi u sustanzi oħra psikoattivi illeċiti	Rapporti tal-EMCDDA Stharriġ tal-Ewrobarometru ESPAD HBSC

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' zmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
	5. Abilitazzjoni ta' twegiba aktar informata għall-isfida tal-abbuż ta' opjojdi bir-riċetta u mingħajr riċetta u ta' mediċini oħra psikoattivi	2017-2020	Stati Membri Grupp ta' Hidma tal-Kunsill (GOD) EMA EMCDDA	Kompilazzjoni ta' data mill-Istati Membri dwar il-kwantitajiet u x-xejriet ta' preskrizzjoni ta' mediċini psikoattivi sa tmiem l-2014 - In-numru ta' inizjattivi li jiffokaw fuq il-promozzjoni tal-użu xieraq ta' opjojdi bir-riċetta ta' tabib u mingħajr riċetta ta' tabib u ta' mediċini psikoattivi oħrajn Il-ġabra tal-evidenza u ta' eżempji internazzjonali ta' kif jitnaqqsu r-riskji tad-diverżjoni u l-abbuż tal-mediċini psikoattivi It-tahriġ tal-prattikanti tal-mediċina u professjonisti oħra fil-kura medika fl-użu tal-medikazzjoni għall-kontroll tal-uġigh u t-trattament tat-tbatija	Rapporti mill-Istati Membri EMCDDA Ir-rapport tal-proġett Alice RAP

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
2. Titjib tal-effikaċja tal-kura għad-droga u r-riabilitazzjoni mid-droga, inklużi s-servizzi għan-nies b'komorbożità, biex jonqos l-użu tad-drogi illeċiti; l-użu problematiku tad-drogi; l-inċidenza tad-dipendenza fuq id-drogi u r-riskji u d-danni soċjali u ta' saħħa marbuta mad-drogi u appoġġ għall-irkupru u ri/integrazzjoni soċjali ta' konsumaturi tad-drogi problematiċi u dipendenti u tal-komunitajiet vulnerabbli,	6. Żvilupp u espansjoni tad-diversità, disponibbiltà, kopertura u aċċessibbiltà ta' servizzi ta' trattament komprensivi u integrati bbażati fuq l-evidenza. L-iżgurar li dawn is-servizzi jindirizzaw il-polikonsum ta' drogi (użu mħallat ta' sustanzi illeċiti u/jew leċiti inkluż l-alkoħol u t-tabakk) u l-htigijiet emergenti tal-popolazzjoni anzjana li tagħmel użu mid-droga u kwistjonijiet speċifiċi għas-sessi. Żvilupp ta' intervent/trattament bikri u programmi ta' terapija għal konsumaturi tad-drogi tfal u adoloxxenti.	Għaddejja bħalissa	Stati Membri	- L-indikaturi generali 1, 6, 11 - Il-firxa tad-diversità ta' servizzi ta' trattament komprensivi u integrati bbażati fuq l-evidenza fil-livell tal-Istati Membri jinkludu dawk li jindirizzaw l-użu ta' drogi mħallta u l-htigijiet tal-popolazzjoni anzjana li tagħmel użu mid-droga - Data mill-Istati Membri dwar iż-żamma għal trattament u r-riżultati tiegħu	Rapporti tal-EMCDDA Reitox Rapporti Nazzjonali Portal tal-Aħjar Prattika tal-EMCDDA Evalwazzjon i tal-Istrateġija tal-UE dwar id-Drogi u tal-Pjan ta' Azzjoni finali

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
inkluż ukoll bil-bini ta' sinerġiji mal-Korpi tas-Solidarjetà tal-UE.					Ir-rapportar tal-Istati Membri
	7. Espansjoni tal-provvediment ta' servizzi ta' riabilitazzjoni/irkupru b'enfasi fuq servizzi li: a. jiffokaw fuq l-ġhoti ta' kura kontinwa għall-individwi permezz tal-ġestjoni tal-każijiet u l-kollaborazzjoni bejn l-aġenziji għall-individwi; b. iffokar fuq l-appoġġ għar-riintegrazzjoni soċjali (inkluż l-impjegabbiltà u l-akkomodazzjoni) tal-konsumaturi tad-drogi problematiċi u dipendenti inklużi habsin u persuni anzjani li jużaw id-droga, fejn ikun rilevanti; c. Jissahħaħ il-proċess dijanjostiku u t-trattament ta'	Għaddejja bħalissa	Stati Membri	- L-indikatur ġenerali 11 Data tal-Istati Membri dwar: - Il-livell ta' zieda f'servizzi ta' riabilitazzjoni/ irkupru li jadottaw approċċi ta' ġestjoni tal-każ u bejn l-aġenziji Il-livell ta' zieda fin-numru ta' programmi ta' rijabilitazzjoni/irkupru speċifiċi għas-sessi - Il-livell ta' zieda fl-għadd ta' programmi ta' kura komunitarja komprensiva, speċifikament immirati għall-utenti tad-drogi b'komorbożità, li jinvolvu sħubijiet bejn servizzi tas-saħħa mentali u ta' riabilitazzjoni/ irkupru b'rabta mad-drogi u l-habsijiet	Rapporti tal-EMCDDA Ir-rapportar tal-Istati Membri fuq ir-riżultati tas-servizzi

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
	komorbożità psikjatrika u fiżika li tinvolvi l-użu tad-drogi, pereżempju b'ittestjar veloċi għall-epatite B u Ċ u l-HIV kif ukoll infezzjonijiet ohra trażmessi sesswalment u t-tuberkulożi, f'konformità mal-istandards ta' kwalità minimi għat-tnaqqis tad-domanda għad-droga adottata mill-Kunsill fl-2015; d. jitqiesu l-htigijiet speċifiċi għas-sessi; u e. isir kuntatt mal-komunitajiet vulnerabbli, inklużi t-tfal u l-adolesxenti, il-minoritajiet etniċi, il-migranti u dawk li qed ifittxu l-ażil, il-persuni LGBTI, il-haddiema tas-sess kummerċjali u l-habsin, in-nies li jghixu bl-HIV u l-AIDS u l-persuni bla dar.			- Il-livell u d-dewmien ta' astinenza mill-konsum ta' drogi illeċiti u/jew leċiti min-nies li jtemmu t-trattament b'rabta mad-drogi - Id-disponibbiltà ta' opzjonijiet ta' trattament li jissodisfaw il-bżonnijiet ta' min jirkadi għall-konsum tad-drogi u tal-persuni anzjani li jużaw id-droga	
	8. (a) Jizdied l-aċċess għas-servizzi ta' tnaqqis tal-ħsara,	Għaddejja bħalissa	Stati Membri	- L-indikaturi ġenerali 2, 3, 4, 11 - Firxa tad-disponibbiltà mizjudta ta' u	Rapporti tal-

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
	pereżempju programmi ta' skambju tal-labar u s-siringi, terapija ta' sostituzzjoni bl-opjojdi, programmi ta' naloxonum għall-konsum fid-dar Jigi żgurat li s-servizzi ta' trattament u ta' tagħrif jinkludu aktar aċċess għal għażliet ta' tnaqqis tar-riskji u d-danni biex jittaffew il-konsegwenzi negattivi tal-konsum tad-drogi u jonqos sostanzjalment l-ghadd tal-imwiet b'rabta diretta jew indiretta mad-drogi u l-mard infettiv li jingarr fid-demm assoċjat mal-konsum tad-drogi iżda mhux limitat biss għall-HIV u l-epatite virali, kif ukoll il-mard li jittiehed mill-kuntatt sesswali u t-tuberkulozi (b) Jigu identifikati u megħluba l-ostakoli fl-aċċess għall-kura għall-epatite C fost il-persuni li jinnettaw id-drogi, inklużi l-prigunieri u gruppi vulnerabbli ohrajn (c) L-iskambju tal-ahjar		EMCDDA COM Forum tas-Soċjetà Ċivili dwar id-Drogi Forum tas-Soċjetà Ċivili dwar l-HIV/AIDS, L-Epatite Virali u t-Tuberkulozi	l-aċċess għal miżuri ta' tnaqqis tar-riskju u l-hsara bbażati fuq il-provi fl-Istati Membri • Tip ta' skambji tal-ahjar Prattiki dwar il-miżuri ta' tnaqqis tar-riskju u l-hsara • In-numru ta' Stati Membri li jissodisfaw ir-rakkomandazzjoni tal-livell limitu minimu tad-WHO ta' 200 labra u siringa sterili mqassma għal kull persuna li tinjetta d-droga fis-sena • Kopertura tal-programmi ta' trattament ta' sostituzzjoni tal-oppojde fost il-persuni dipendenti fuq l-oppojde • Il-punt safejn żdiedet id-disponibbiltà tal-programmi tanaloxone għall-użu mid-dar u l-programmi ta' tnaqqis tal-hsara fl-ambjenti tad-divertiment notturn • In-numru ta' programmi li jiffaċilitaw l-aċċess tal-persuni li jinnettaw id-drogi għall-kura għall-virus tal-epatite C (HCV) u l-persuni koperti • In-numru ta' programmi għat-tnaqqis tal-hsara li jimmiraw komunitajiet vulnerabbli,	EMCDDA Rapporti Nazzjonali tar-Reitox Rapporti mill-Istati Membri dwar is-servizzi

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
	prattiki fuq il-miżuri tat-tnaqqis tar-riskju u l-hsara, pereżempju programmi ta' skambju tal-labar u s-siringi, trattament ta' sostituzzjoni tal-opjojdi, kmamar għall-konsum tad-drogi, programmi ta' naloxonum għall-konsum fid-dar, interventi fuq il-baži ta' pari, programmi ta' kura ta' lhuq, trattament għall-epatite Ċ, ittestjar tal-pilloli, awtotestjar għall-HIV/AIDS, eċċ.			pereżempju minoritajiet etniċi, il-migranti u dawk li qed ifittxu l-ażil, il-persuni LGBTI, il-haddiema tas-sess kummerċjali u l-habsin - Il-grad ta' implimentazzjoni tal-gwida ECDC/EMCDDA fuq il-prevenzjoni u l-kontroll tal-mard infettiv fost il-persuni li jinjettaw id-drogi - Il-grad ta' implimentazzjoni tal-istandard ta' kwalità minimi fit-tnaqqis tad-domanda għad-drogi fl-UE III (<i>Servizzi ta' trattament jipprovdu ttestjar voluntarju għall-mard infettiv li jinxtred permezz tad-dem, konsulenza kontra mgiba riskjuża u assistenza għall-ġestjoni tal-mard</i>)	
	9. Tkabbir tal-iżvilupp, id-disponibbiltà u l-kopertura tal-miżuri ta' kura tas-saħħa għall-utenti tad-drogi fil-habs u wara li joħorġu mill-habs bil-għan li tinkiseb kwalità ta' kura ekwivalenti għal dik ipprovduta fil-komunità	Għaddejja bħalissa	Stati Membri	- L-indikatur ġenerali 10 - Id-disponibbiltà ta' servizzi għal utenti tad-drogi f'ħabsijiet (inkluż it-trattament tas-sostituzzjoni tal-opjojde u l-programmi ta' skambju tal-labar u siringi) u l-livell ta' kemm il-politiki u l-prattiki tal-kura tas-saħħa fil-ħabsijiet jinkorporaw mudelli ta' kura li jinkludu l-aħjar Prattiki fil-valutazzjoni tal-htigijiet u l-kontinwità tal-kura għall-ħabsin	Rapporti tal-EMCDDA Rapporti Nazzjonali tar-Reitox

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-għbir/valutazzjoni tad-data
				waqt il-prigunija • Il-kwantità tat-tnaqqis fi problemi ta' saħħa fiżika u mentali b'rabta mad-drogi fost il-ħabsin • Il-livell ta' kemm is-servizzi bbażati fil-ħabsijiet u s-servizzi bbażati fil-komunità jipprovdu kontinwità ta' kura għall-prigunieri wara li joħorġu mill-ħabs b'enfasi partikolari fuq li jiġu evitati dożi eċċessivi ta' drogi	Rapporti mill-Istati Membri dwar is-servizzi

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
3. Integrazzjoni ta' approċċi koordinati bl-aħjar prattiki u kwalità fit-tnaqqis tad-domanda għad-drogi	10. Bidu tal-implimentazzjoni ta' standards ta' kwalità minimi tal-UE adottati mill-Kunsill fl-2015⁵⁷ li jghinu biex jinghalaq id-distakk bejn ix-xjenza u l-prattika, għal: a. miżuri ta' prevenzjoni ambjentali, universali, selettivi u indikati; b. miżuri ta' kxif u ta' intervent bikrija; c. miżuri ta' tnaqqis ta' riskju u danni; u d. miżuri ta' trattament, riabilitazzjoni, integrazzjoni soċjali u rkupru u l-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tagħhom.	2017-2020	Kunsill Grupp ta' Hidma tal-Kunsill (GOD) Stati Membri COM EMCDDA	Kunsens miksub mill-Istati Membri dwar standards ta' kwalità minimi bbazati fuq studji preparatorji preċedenti tal-UE Analizi tal-evidenza ta' priogrammi ta' tnaqqis tad-domanda għad-drogi implimentati f'konformità mal-istandards; Numru ta' programmi ta' tahriġ speċjalizzat disponibbli għall-prattikanti fit-tnaqqis għad-domanda għad-drogi u/jew numru stmat ta' Prattikanti milhuqa minn programmi ta' tahriġ speċjalizzat; L-involviment tas-soċjetà ċivili fl-implimentazzjoni tal-istandards, inkluż fl-ippjanar u l-introduzzjoni In-numru u l-impatt tal-proġetti u l-programmi appoġġjati fil-livell tal-UE li jippromwovu l-iskambju tal-aħjar prattiki fl-implimentazzjoni ta' dawn l-istandards L-involviment fil-kooperazzjoni interministerjali biex tiġi appoġġjata l-implimentazzjoni ta' dawn l-istandards.	Portal tal-Aħjar Prattika tal-EMCDDA Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn mill-COM Ir-rapportar tal-Istati Membri Evalwazzjon i tal-Istrateġija tal-UE dwar id-Drogi u tal-Pjan ta' Azzjoni

⁵⁷

Council conclusions on the implementation of the EU Action Plan on Drugs 2013-2016 regarding minimum quality standards in drug demand reduction in the European Union 11985/15

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data finali

2. TNAQQIS FIL-PROVVISTA TAD-DROGA

Kontribut għal tnaqqis li jitkejjel tad-disponibbiltà u l-provvista ta' drogi illeċiti fl-UE

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
4. Tishih tal-koordinazzjoni u l-kooperazzjoni effikaċi fl-infurzar tal-liġi fl-UE biex jikkumbattu l-attività b'rabta mad-drogi illeċiti, b'mod koerenti, kif meħtieġ, mal-azzjonijiet rilevanti determinati permezz taċ-ċiklu ta' politika tal-UE	11. L-użu bl-aktar mod effettiv tal-istrumenti, il-kanali u l-ghodod ta' komunikazzjoni disponibbli tal-infurzar tal-liġi għall-qsim tal-intelligence miksuba u tal-informazzjoni użati għall-komplikazzjoni u l-analiżi ta' informazzjoni marbuta mad-drogi	Għaddejja bhalissa	Stati Membri Europol Eurojust Grupp ta' Hidma tal-Kunsill (COSI)	- L-indikatur ġenerali 7 - Il-kwantità ta' attivitajiet immirati u mhaddma minn intelligence miksuba ta' impatt qawwi, ta' operazzjonijiet kongunti, skwadri ta' investigazzjoni kongunti u inizjattivi ta' kooperazzjoni transkonfinali li jiffokaw fuq organizzazzjonijiet kriminali involuti f'attività marbuta ma' drogi illeċiti - Użu miżjud tas-sistemi tal-Europol ta' qsim tal-informazzjoni, analiżi u esperti b'rabta mad-drogi - Ir-riżultati miksuba mill-proġetti EMPACT u minn inizjattivi bilaterali u multilaterali	Rapporti tal-EMCDDA L-Aġenziji tal-UE Rapportar tal-Europol Rapportar tal-Eurojust Rapporti tal-Ixprunatur ta' EMPACT

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-għbir/valutazzjoni tad-data
				In-numru ta' każijiet relatati mad-drogi riferuti lill-Eurojust u l-Europol, inkluża l-informazzjoni kwalitattiva u kontestwali dwar il-każijiet	
	12. Jiġu identifikati u prijoritizzati l-perikli l-aktar urġenti assoċjati ma' kriminalità organizzata b'rabta mad-drogi	2017	Kunsill Grupp ta' Hidma tal-Kunsill (COSI) Europol Stati Membri COM	Il-prijoritajiet għall-2017-2021 tač-Ċiklu ta' Politika tal-UE għall-Kriminalità jkunu fis-seħh	Konkluzjonijiet tal-Kunsill dwar Ċiklu ta' Politika tal-UE EU SOCTA Pjanijiet Strateġiċi Pluriennali (MASPs) Evalwazzjoni tal-EMPACT Rapporti tal-Ixprunatur ta' EMPACT

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall- għbir/valutazzjoni tad-data
					Rapport tad-Diretturi tal-Europol
	13. Tishih tat-tahrig tas-CEPOL għal uffiċjali tal-infurzar tal-ligi b'rabta mal-produzzjoni u t-traffikar ta' drogi illeċiti u l-kriminalità finanzjarja, b'mod partikolari tekniki u metodi ta' tahrig a. biex jiġi miġġieled l-użu ta' teknoloġiji godda ta' komunikazzjoni fil-produzzjoni u t-traffikar ta' drogi illeċiti; b. biex tissahħah il-konfiska tal-assi; c. biex jiġi miġġieled il-ħasil tal-flus; d. għall-kxif u l-iżmantellament ta' laboratorji klandestini illeċiti u siti ta' kultivazzjoni tal-kannabis.	2017-2020	Stati Membri CEPOL Europol Grupp ta' Hidma tal-Kunsill (COSI) COM	• Issir valutazzjoni tal-bżonnijiet ta' tahrig regolarment • Disponibbiltà u attendenza ta' korsijiet rilevanti ta' tahrig • In-numru ta' uffiċjali tal-infurzar tal-ligi mharrġa u stazzjonati effettivament b'riżultat	Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn mill-COM Rapport Rapport annwali tas-CEPOL Kurrikuli tas-CEPOL Evalwazzjoni tal-EMPACT Rapporti tal-Ixprunatur ta' EMPACT

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall- għbir/valutazzjoni tad-data
	14. Titjib tal-attivitajiet kontra n-narkotiċi permezz tat-tisħih u l-monitoraġġ tal-effikaċja ta' pjattaformi ta' qsim ta' informazzjoni u pjattaformi reġjonali ta' qsim tas-sigurtà bl-għan li jitharbtu u jitrażżnu theddidiet emergenti minn rotot li jinbidlu tat-traffikar tad-drogi	Għaddejja bħalissa	COM Stati Membri Europol Grupp ta' Hidma tal-Kunsill (COSI) Pjattaformi Reġjonali ta' Qsim ta' Informazzjoni Pjattaformi Reġjonali ta' Qsim tas-Sigurtà	- L-indikatur ġenerali 7 - In-numru ta' attivitajiet imħaddma minn intelligence miksuba li jwasslu għat-tħarbit u t-trażżin ta' rotot ta' traffikar tad-drogi - Il-livell ta' kondivizjoni ta' informazzjoni permezz ta' attività effettiva tan-netwerk ta' uffiċjali ta' kollegament	Rapporti tal-EMCDDA Pjattaformi ta' Qsim ta' Sigurtà/ Informazzjoni u Rapporti ta' Evalwazzjoni EU SOCTA Evalwazzjoni tal-EMPACT Rapporti tal-Ixprunatur ta' EMPACT Rapport tad-Diretturi tal-Europol

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall- għbir/valutazzjoni tad-data
	pakketti , u titjib tas-sigurtà fil-fruntieri speċjalment f'portijiet marittimi, ajruporti u punti ta' qsim tal-fruntiera mill-art tal-UE permezz ta' sforzi intensifikati, inkluż qsim ta' informazzjoni u intelligence miksuba, mill-agenziji rilevanti tal-infurzar tal-ligi		Europol Grupp ta' Hidma tal-Kunsill (CCWP COSI)	inizjattivi ta' kooperazzjoni transkonfinali - Għadd ta' Memoranda ta' Qbil (MtQ) effettivi miftehmin bejn agenziji tal-infurzar tal-ligi u korpi rilevanti bħal linji tal-ajru, couriers express bl-ajru, kumpaniji tat-tbaħħir, awtoritajiet ta' portijiet u kumpaniji tal-kimiċi - Riżultati miksuba minn proġetti EMPACT - Titjib fil-qsim tal-intelligence miksuba u l-informazzjoni dwar traffikar transkonfinali tad-drogi bl-użu, fost oħrajn, ta' sistemi disponibbli ta' sorveljanza tal-fruntieri	mill-COM Rapport Rapport ta' Evalwazzjoni tal-EMPACT u Driver Reports Rapport tad-Diretturi tal-Europol Rapporti tal-Europol Ir-rapportar tal-Istati Membri

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
	17. Implimentazzjoni tal-indikaturi ewlenin dwar it-tnaqqis tal-provvista tad-drogi adottati mill-Kunsill fl-2013⁵⁹	2017-2020	COM Stati Membri Kunsill Grupp ta' Hidma tal-Kunsill (GOD) EMCDDA Europol	Pjan direzzjonali żviluppat u maqbul dwar l-implimentazzjoni tal-indikaturi ewlenin tal-provvista tad-drogi - numru u kwantità tas-sekwestri tad-drogi - purezza u kontenut tad-drogi - prezzijiet tad-drogi - faċilitajiet tal-produzzjoni tad-drogi żmantellati - reati kontra l-liġi dwar id-droga - disponibbiltà tad-drogi fl-istharriġ fuq il-popolazzjoni - stimuli fuq id-daqs tas-suq	Perspettiva tal-ġbir ta' data eżistenti dwar il-provvista fl-Istati Membri Rapporti tal-EMCDDA Rapporti tal-Europol Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn mill-COM
5. Tishih tal-kooperazzjoni ġudizzjarja effettiva u l-leġislazzjoni fl-UE	18. Tishih tal-kooperazzjoni ġudizzjarja tal-UE fl-indirizzar tat-traffikar transkonfinali tad-drogi, il-ħasil tal-flus, u fil-konfiska tar-rikavati ta' kriminalità organizzata b'rabta	2017-2020	Kunsill COM Stati Membri	Adozzjoni u Implimentazzjoni puntwali tal-miżuri u l-leġislazzjoni maqbula tal-UE dwar (a) konfiska u rkupru ta' assi kriminali⁶⁰; (b) il-ħasil ta'	Rapportar tal-Eurojust Ir-rapportar tal-

⁵⁹

Council conclusions on improving the monitoring of drug supply in the European Union 15 November 2013

⁶⁰

[Id-Direttiva 2014/42/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-3 ta' April 2014 dwar l-iffriżar u l-konfiska ta' mezzi strumentali u r-rikavat minn attività kriminali fl-Unjoni Ewropea; id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2007/845/ĠAI dwar il-kooperazzjoni bejn l-Uffiċċji għall-Irkupru tal-Assi tal-Istati Membri fil-qasam tar-rintraċċar u l-identifikazzjoni ta' rikavati mill-kriminalità, jew proprietà ohra relatata magħha; id-Deċiżjoni Kwadru tal-Kunsill 2006/783/ĠAI dwar l-](#)

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-għbir/valutazzjoni tad-data
	mad-drogi		Eurojust	flus⁶¹; (c) approssimazzjoni ta' reati u sanzjonijiet dwar it-traffikar ta' drogi madwar l-UE⁶² • Żieda fl-għadd ta' investigazzjonijiet finanzjarji u konfiski fir-rigward tar-rikavati ta' kriminalità organizzata b'rabta mad-drogi permezz ta' kooperazzjoni għidizzjarja fl-UE • Twegibiet puntwali u effettivi għal talbiet ta' assistenza reċiproka u Mandati ta' Arrest Ewropej b'rabta mat-traffikar illeċitu ta' drogi	Istati Membri Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn mill-COM

applikazzjoni tal-prinċipju ta' rikonoxximent reċiproku fir-rigward ta' ordnijiet ta' konfiska. Id-Deċiżjoni Kwadru tal-Kunsill 2003/577/JHA dwar it-tweġiq fl-Unjoni Ewropea tal-mandati li jiffriżaw xi proprjetà jew xi evidenza, il-proposta tal-Kummissjoni għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ir-rikonoxximent reċiproku ta' ordnijiet ta' ffrizar u ta' konfiska; id-Deċiżjoni Kwadru tal-Kunsill 2006/783/ĠAI dwar il-konfiska ta rikavati, mezzi strumentali u proprjetà konnessi mal-kriminalità; Id-Deċiżjoni Kwadru tal-Kunsill 2003/577/ĠAI dwar it-tweġiq fl-Unjoni Ewropea tal-mandati li jiffriżaw xi proprjetà jew xi evidenza.

⁶¹ Id-Direttiva (UE) 2015/849 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-prevenzjoni tal-użu tas-sistema finanzjarja għall-finijiet tal-hasil tal-flus jew il-finanzjament tat-terroriżmu, li temenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, u li tħassar id-Direttiva 2005/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/70/KE; id-Deċiżjoni Kwadru tal-Kunsill 2001/500/JHA dwar il-hasil tal-flus, l-identifikazzjoni, l-intraċċar, l-iffriżar, il-qbid u l-konfiska tal-mezzi u l-qliġ mill-kriminalità. Il-Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-ġlieda kontra l-hasil tal-flus permezz tal-liġi kriminali COM (2016) 826. Ir-Regolament (UE) 2015/847 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-informazzjoni li takkumpanja t-trasferimenti ta' fondi u li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 1781/2006; ir-Regolament (KE) Nru 1889/2005 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar kontrolli ta' flus kontanti deħlin fil-Komunità jew herġin mill-Komunità. Il-proposta tal-Kummissjoni għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar kontrolli ta' flus kontanti deħlin fil-Komunità jew herġin mill-Komunità u li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 1889/2005

⁶² Id-Deċiżjoni Kwadru tal-Kunsill 2004/757/ĠAI tal-25 ta' Ottubru 2004 li tistabbilixxi dispożizzjonijiet minimi dwar l-elementi kostitwenti ta' atti kriminali u ta' pjeni fil-qasam tat-traffikar illeċitu ta' drogi, fir-rigward tad-definizzjoni ta' droga

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-għbir/valutazzjoni tad-data
	19. Adozzjoni u introduzzjoni ta' miżuri leġislattivi godda tal-UE biex jindirizzaw it-tfaċċar, l-użu u t-tifrix rapidu ta' sustanzi psikoattivi godda	2017-2020	COM Id-Deciżjoni Grupp ta' Hidma tal-Kunsill (GOD) Stati Membri EMCDDA Europol	• Leġislazzjoni tal-UE fis-sehh • Implimentazzjoni tal-leġislazzjoni tal-UE fl-Istati Membri • Żvilupp tal-linji gwida tal-UE għall-iskambju tal-informazzjoni u l-proċeduri tal-valutazzjoni tar-riskju • Monitoraġġ tal-effetti tal-miżuri leġislattivi godda b'fokus speċjali fuq l-effett sostituttiv fis-suq tad-drogi illegali	Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn mill-COM Ir-rapportar tal-Istati Membri
	20. Implimentazzjoni effettiva tal-leġislazzjoni tal-UE dwar prekursori ta' drogi biex timpedixxi d-devjazzjoni tagħhom mingħajr ma tfixxkel il-kummerċ legali	Għaddejja bħalissa	Id-Deciżjoni COM Stati Membri	• Implimentazzjoni tar-Regolamenti tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar prekursori ta' drogi li jemendaw kemm ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 111/2005 kif ukoll ir-Regolament (KE) Nru 273/2004	Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn mill-COM Rapport Annwali tal-UE dwar Prekursuri ta' Drogi
	21. Ġlieda kontra l-użu ta' ċerti sustanzi farmakoloġikament attivi (kif definiti fid-Direttiva 2011/62/UE) bħala aġenti ta' qtugħ għal drogi illeċiti	Għaddejja bħalissa	Stati Membri COM EMA EMCDDA	• L-għadd ta' sekwestri ta' sustanzi attivi użati bħala aġenti ta' qtugħ għal drogi illeċiti • Implimentazzjoni puntwali ta' rekwiżiti leġislattivi godda tal-UE mmirati għas-sikurizzazzjoni tal-katina tal-	Rapporti mis-CCWP u l-Grupp dwar l-Unjoni Doganali Ir-rapportar tal-Istati

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
			Europol	provvista għal sustanzi attivi taht id-Direttiva 2011/62/UE, id-Direttiva dwar Medicini Falsifikati	Membri
	22. L-Istati Membri jipprovdu u japplikaw, fejn ikun adatt u f'konformità mal-oqfsa legali tagħhom, alternattivi għal sanzjonijiet koerċittivi (bħal edukazzjoni, trattament, riabilitazzjoni, kura ta' segwitu u integrazzjoni soċjali) għall-awturi ta' reati li jikkunsmaw drogi, inkluzi: a. Edukazzjoni b. (Sospensjoni tas-sentenza b') trattament c. Sospensjoni tal-investigazzjoni jew prosekuzzjoni d. Riabilitazzjoni e. Kura ta' segwitu u integrazzjoni soċjali u jiżviluppaw id-dimensjoni tad-Drittijiet fundamentali bħala fattur ewlieni li jibbilanċja ahjar it-trażin u jipprmwovi r-riabilitazzjoni.	2017-2020	Stati Membri Kunsill (GOD)	• Żieda fid-disponibbiltà u l-implimentazzjoni ta' alternattivi għal sanzjonijiet koerċittivi habs għall-awturi ta' reati li jikkunsmaw drogi fl-oqfsa tal-edukazzjoni, trattament, riabilitazzjoni, kura ta' segwitu u integrazzjoni soċjali • Żieda fil-monitoraġġ, l-implimentazzjoni u l-evalwazzjoni tal-alternattivi għal sanzjonijiet koerċittivi • Tip u għadd ta' alternattivi għas-sanzjonijiet koerċittivi previsti minn u implimentati mill-Istati Membri • Informazzjoni dwar il-benefiċjarji tas-sentenzi alternattivi li jerġghu jagħmlu reat fi żmien hames snin	Rapporti Nazzjonali tar-Reitox Ir-rapportar tal-Istati Membri

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall- għbir/valutazzjoni tad-data
6. Tweġiba effettiva għal xejriet attwali u emergenti fl-attività b'rabta ma' drogi illeċiti	23. Identifikazzjoni ta' tveġibiet strateġiċi li jindirizzaw ir-rwol ta' teknoloġiji ġodda ta' komunikazzjoni u l-holqien ta' siti web assoċjati, fil-produzzjoni, kummerċjalizzazzjoni, xiri u distribuzzjoni ta' drogi illeċiti, inkluż sustanzi psikoattivi ġodda kkontrollati fil-livell nazzjonali u tal-UE, billi: - Kooperazzjoni mal-industrija - Finanzjament mill-UE u nazzjonali għar-riċerka rilevanti u l-iżvilupp ta' ghodod biex tiġi appoġġjata l-hidma tal-infurzar tal-liġi - L-istabbiliment ta' glossarju tat-termini - L-istabbiliment ta' inventarju tal-ghodod ta' monitoraġġ eżistenti għall-web u d-darknet - L-ghoti ta' tahriġ speċjalizzat għall-infurzar tal-liġi, il-gwardji tad-dwana u tal-fruntieri, il-prosekuturi u l-imħallfin - Il-monitoraġġ kontinwu u	2017-2020	Kunsill COM Grupp ta' Hidma tal-Kunsill (HDG, COSI) Stati Membri Europol CEPOL EMCDDA	- Riżultati miksuba minn azzjonijiet tal-infurzar tal-liġi indirizzati lejn kriminalità b'rabta mad-drogi permezz tal-internet - Żieda fl-ghadd ta' operazzjonijiet kungunti u fl-inizjattivi ta' kooperazzjoni transkonfinali In-numru u l-impatt tal-proġetti ta' riċerka ffinanzjati u l-ghodod żviluppati għall-appoġġ tal-infurzar tal-liġi - Numru ta' ftehimiet/diskussjonijiet mal-imsiehba rilevanti fl-industrija - L-istabbiliment ta' glossarju tat-termini - L-istabbiliment ta' inventarju tal-ghodod ta' monitoraġġ - Numru ta' sessjonijiet ta' tahriġ għall-partijiet interessati rilevanti - Numru ta' laqgħat mal-imsiehba internazzjonali li fihom ġiet diskusssa l-azzjoni	Eżami tal-Progress Interim tal-Prijoritajiet ta' Ċiklu ta' Politika tal-UE Evalwazzjoni tal-EMPACT u Rapporti tad-Driver Rapport tad-Diretturi tal-Europol Statistiċi/Rapport annwali tas-CEPOL Ir-rapportar tal-Istati Membri

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
	proattiv tas-suq online mill-infurzar tal-liġi g. L-iskambju tal-ahjar prattiki mas-shab internazzjonali h. Is-semplifikazzjoni tal-proċedimenti tal-assistenza legali reċiproka (u fejn huwa applikabbli, ir-rikonoxximent reċiproku), f'konformità mal-Konklużjonijiet tal-Kunsill tad-9 ta' Ġunju 2016 dwar it-titjib tal-ġustizzja kriminali fiċ-ċiberspazju⁶³				Rapporti mill-Aġenziji tal-UE COM

⁶³

Il-Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar it-titjib tal-ġustizzja kriminali fiċ-ċiberspazju tad-9 ta' Ġunju 2016

3. KOORDINAZZJONI

L-Istati Membri u l-UE jikkoordinaw b'mod effettiv il-politika dwar id-drogi

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
7. Koordinazzjoni effettiva tal-UE fil-qasam tad-drogi	24. Jitjieb il-qsim tal-informazzjoni bejn il-Grupp Orizzontali dwar id-Drogi u Gruppi ta' Hidma oħra rilevanti tal-Kunsill u b'mod partikolari l-COSI biex titjieb il-koordinazzjoni relatata mal-pilastru tat-tnaqqis tal-provvista tad-droga Titjib tal-qsim tal-informazzjoni bejn il-Grupp Orizzontali dwar id-Drogi u Gruppi ta' Hidma ġeografiċi u tematiċi oħrajn rilevanti tal-Kunsill inklużi: COAFR, COASI, COEST, COLAT, COWEB, CONUN and COHOM	Għaddejja bħalissa	PRES Kunsill SEAE Grupp ta' Hidma tal-Kunsill (GOD)	- Il-livell ta' konsiderazzjoni li qed tingħata lill-Istrateġija u l-Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar id-Drogi fil-Programmi ta' Gruppi ta' Hidma oħra tal-Kunsill, inklużi l-COSI, COAFR, COASI, COEST, COLAT, COWEB, CONUN u COHOM. Punt ta' informazzjoni regolari dwar l-aġenda tal-GOD (darba f'kull Presidenza) dwar attivitajiet marbutin mal-prijoritajiet relatati mad-droga taċ-Ċiklu tal-Politika tal-UE (abbażi tar-rapporti tal-EMPACT) fil-preżenza tal-presidenza tal-Grupp ta' Appoġġ tal-COSI, jekk ikun rilevanti.	Rapporti tal-Gruppi ta' Hidma tal-Kunsill (GOD) Rapporti tal-Presidenza
	25. Kull Presidenza tista' ssejjaħ laqgħat tal-Koordinaturi Nazzjonali dwar id-Drogi, u ta' gruppi oħrajn kif meħtieġ, biex jikkunsidraw xejriet emergenti, interventi effettivi u żviluppi oħrajn ta' politika ta' valur miżjud għall-Istrateġija tal-UE	Darbtejn fis-sena	PRES Stati Membri	Il-livell ta' kemm l-aġenda tal-laqgħa tal-Koordinaturi Nazzjonali dwar id-Drogi tirrifletti l-iżviluppi, ix-xejriet u intuwiżżjonijiet godda fit-tweġibiet tal-politika u ta' kemm tipprovdi għal titjib fil-komunikazzjoni u skambju ta'	Rapporti tal-Presidenza

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
	dwar id-Drogi u għall-Istati Membri			informazzjoni	
	26. Il-Grupp Orizzontali dwar id-Drogi ser jiffaċilita (a) monitoraġġ tal-implimentazzjoni tal-Pjan ta' Azzjoni permezz ta' dibattiti tematiċi; u (b) djalogu annwali dwar l-istat tal-fenomeni tad-drogi fl-Ewropa	(a) Dar btejn fis-SenaGħad dejja bhalissa (b) Darba fis-sena	PRES Grupp ta' Hidma tal-Kunsill (GOD) Stati Membri COM EMCDDA Europol	• Livell ta' implimentazzjoni tal-Pjan ta' Azzjoni • Numru ta' azzjonijiet mill-Pjan ta' Azzjoni indirizzati fid-dibattiti tematiċi fil-GOD • Il-puntwalità tad-djalogu fil-Grupp Orizzontali dwar id-Drogi rigward ix-xejriet u d-data l-aktar reċenti rigward id-drogi	Rapporti tal-Presidenza
	27. Żgurar tal-konsistenza u kontinwità tal-azzjonijiet tal-Istati Membri u l-UE minn Presidenza għal oħra sabiex jissahha l-approċċ integrat, ibbilanċjat u bbażat fuq l-evidenza rigward id-drogi fl-UE	Dar btejn fis-SenaGħad dejja bhalissa	PRES Triju ta' PRES Stati Membri COM Grupp ta' Hidma tal-Kunsill (GOD) EMCDDA	• Il-livell ta' konsistenza u kontinwità tal-azzjonijiet minn Presidenza għal oħra • Il-progress fl-implimentazzjoni tal-prijoritajiet tal-Istrateġija tal-UE dwar id-Drogi minn Presidenza għal oħra	Rapporti tal-Presidenza

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
			Europol		
	28. Żgurar tal-koordinazzjoni tal-politiki u t-tweġibiet tal-UE fil-qasam tad-drogi, b'appoġġ għal kooperazzjoni internazzjonali bejn l-UE, pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali	Għaddejja bħalissa	SEAE COM Grupp ta' Hidma tal-Kunsill (GOD) Stati Membri	- Il-livell ta' konsistenza u koerenza fl-obiettivi, ir-riżultati mistennija u l-miżuri previsti fl-azzjonijiet tal-UE dwar id-drogi - L-inkluzjoni ta' prijoritajiet li jirrigwardaw id-drogi fl-istrategiji tal-korpi rilevanti tal-UE - Kooperazzjoni intensifikata bejn il-Grupp Orizzontali dwar id-Drogi u l-gruppi ta' hidma ġeografici/regjonali u tematiċi, inkluż il-COAFR, COASI, COEST, COLAT, COWEB, CONUN u COHOM	Rapport Annwali tas-SEAE lill-Grupp Orizzontali dwar id-Drogi Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn mill-COM
	29. Il-ksib ta' livell ta' riżorsi koordinati u adatti fil-livell tal-UE u tal-Istati Membri biex jissodisfa l-prijoritajiet tal-Istrategija tal-UE rigward id-drogi	Annwali	Stati Membri COM SEAE Kunsill Grupp ta' Hidma tal-Kunsill (GOD)	- L-indikatur ġenerali 14 - L-ammont ta' fondi fil-livell tal-UE u, fejn ikun adatt, fil-livell tal-Istati Membri - Il-livell ta' koordinazzjoni dwar programmi finanzjarji relatati mad-drogi fost il-Gruppi ta' Hidma tal-Kunsill u tal-COM	Rapporti tal-EMCDDA Rapportar tal-COM Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn mill-COM

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
8. Koordinazzjoni effettiva tal-politika dwar id-drogi f'livell nazzjonali	30. Koordinazzjoni tal-azzjonijiet dwar il-politika fil-qasam tad-drogi bejn id-Dipartimenti u l-Ministeri tal-Gvern u l-aġenziji rilevanti fil-livell tal-Istati Membri u l-iżgurar ta' rappreżentanza multidixxiplinari xierqa fi, jew input fid-delegazzjonijiet għall-Grupp Orizzontali dwar id-Drogi	Għaddejja bhalissa	Stati Membri	• L-indikatur ġenerali 14 • L-effikaċja ta' mekkaniżmu orizzontali ta' koordinazzjoni tal-politika dwar id-drogi fil-livell tal-Istati Membri • In-numru ta' azzjonijiet trasversali fil-livell tal-Istati Membri għat-tnaqqis tad-domanda għad-drogi u l-provvista tagħhom	Rapporti tal-EMCDDA Rapporti Nazzjonali tar-Reitox Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn mill-COM Ir-rapportar tal-Istati Membri

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
9. Il-partecipazzjoni tas-soċjetà ċivili fil-politika dwar id-drogi	31. Promozzjoni u appoġġ tishih ta' djalogu mas-soċjetà ċivili u l-komunità xjentifika, u l-involviment tagħhom, fil-formulazzjoni, l-implimentazzjoni, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni fl-iżvilupp tal-politiki dwar id-drogi fil-livelli tal-Istati Membri u tal-UE	Għaddejja bhalissa	Stati Membri COM Grupp ta' Hidma tal-Kunsill (GOD) PRES Forum tas-Soċjetà Ċivili dwar id-Drogi	- Djalogi puntwali bejn il-Forum tas-Soċjetà Ċivili tal-UE dwar id-Drogi u l-Grupp Orizzontali dwar id-Drogi matul kull perijodu ta' Presidenza - Involviment tal-Forum tas-Soċjetà Ċivili tal-UE fl-eżami tal-implimentazzjoni tal-Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar id-Drogi - Il-livell ta' involviment tas-soċjetà ċivili fil-formulazzjoni, l-iżvilupp u l-implimentazzjoni, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-politika tal-Istati Membri u tal-UE dwar id-drogi fir-rigward b'mod partikolari tal-involviment tal-utenti ta' drogi, il-klijenti ta' servizzi b'rabta mad-drogi u ż-żgħażaġh - Djalogu puntwali bejn il-komunità xjentifika (xjenzi naturali u soċjali, inklużi n-newroxjenza u r-riċerka fl-imġiba) u l-Grupp Orizzontali dwar id-Drogi Żvilupp ta' bażi tad-dejta biex tiġi ffaċilitata l-komunikazzjoni fi hdan is-soċjetà ċivili tal-UE dwar kwistjonijiet relatati mal-politiki tal-UE u l-Istati Membri dwar id-drogi	Rapport tal-Progress ta' Kull Sentejn mill-COM Reazzjonijiet mill-Forum tas-Soċjetà Ċivili tal-UE dwar id-Drogi u mir-Rappreżentanti tas-Soċjetà Ċivili fil-livell tal-Istati Membri u tal-UE Rapporti mill-Istati Membri

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall- għbir/valutazzjoni tad-data
					Reazzjonijiet mill-Komunità Xjentifika permezz tal-Kumitat Xjentifiku tal-EMCDDA

4. IL-KOOPERAZZJONI INTERNAZZJONALI

Tishih tad-djalogu u l-kooperazzjoni bejn l-UE u pajjizi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali dwar kwistjonijiet fil-qasam tad-drogi b' mod komprensiv u b'bilanċjat

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-għbir/valutazzjoni tad-data
10. Integrazzjoni tal-Istrateġija tal-UE dwar id-Drogi fil-qafas ta' politika barranija ġenerali tal-UE bħala parti minn approċċ komprensiv li jagħmel użu shih mill-firxa ta' politiki u strumenti diplomatiċi, politiċi u finanzjarji disponibbli għall-UE b' mod koerenti u koordinat	32. L-iżgurar ta' koerenza bejn l-aspetti interni u esterni tal-politiki tal-UE dwar id-drogi u li jiġu integrati b' mod shih kwistjonijiet mill-qasam tad-drogi fid-djalogi politiċi u l-ftehimiet qafas bejn l-UE u s-shab tagħha fil-hidma tal-UE dwar kwistjonijiet jew sfidi globali	Għaddejja bħalissa	COM SEAE PRES Grupp ta' Hidma tal-Kunsill (GOD) Stati Membri	- L-indikatur ġenerali 13 - Il-prijoritajiet tal-politika dwar id-drogi riflessi dejjem aktar fil-politiki u l-azzjonijiet esterni tal-UE - L-inklużjoni ta' priyoritajiet b' rabta mad-drogi fl-istrateġiji tal-UE ma' regjuni u pajjizi terzi - In-numru ta' ftehimiet, dokumenti ta' strateġija u pjanijiet ta' azzjoni stabbiliti	Rapporti tas-SEAE Eżami ta' Nofs it-Terminu tal-Istrateġija tal-UE dwar id-Drogi Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn mill-COM
	33. Ikun żgurat li l-prijoritajiet tal-politika u l-bilanċ bejn it-tnaqqis fid-domanda u l-provvista jkunu riflessi tajjeb fl-għażliet ta' politika u fl-ipprogrammar, l-implimentazzjoni u l-monitoraġġ tal-assistenza esterna, b' mod partikolari f' pajjizi ta' origini u ta' tranżitu,	Għaddejja bħalissa	COM Stati Membri SEAE	Il-livell ta' kemm il-prijoritajiet tal-politika tal-UE dwar id-drogi, speċjalment il-bilanċ fit-tnaqqis bejn id-domanda u l-provvista, huma riflessi fil-prijoritajiet u l-proġetti	Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn mill-COM

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-għbir/valutazzjoni tad-data
	permezz ta' proġetti li jinvolvu: a. żvilupp ta' politiki fil-qasam tad-drogi li jkunu integrati, bilanċjati u bbażati fuq l-evidenza; b. tnaqqis fil-provvista; c. il-prevenzjoni tad-devjazzjoni ta' prekursori u pre-prekursori tad-droga; d. tnaqqis fid-domanda għad-droga; u e. miżuri ta' żvilupp alternattivi			ffinanzjati - Il-livell ta' implimentazzjoni ta' azzjonijiet koordinati fil-pjanijiet ta' azzjoni bejn l-UE u reġjuni u pajjiżi terzi - In-numru ta' strateġiji u pjanijiet ta' azzjoni nazzjonali ta' pajjiżi terzi li jinkorporaw politiki integrati dwar id-drogi	Rapporti mis-SEAE dwar l-Ipprogramma r Rapporti mill-COM u mill-Istati Membri dwar il-Monitoraġġ u l-Evalwazzjoni tal-Programm
	34. Titjib fil-kapaċità u t-tishih tar-rwol tad-Delegazzjonijiet tal-UE biex ikunu jistgħu jinvolvu ruhhom b'mod proattiv rigward kwistjonijiet ta' politika dwar id-drogi u jirrapporaw lura b'mod effikaċi dwar is-sitwazzjoni lokali tad-drogi	2017-2020	SEAE COM Stati Membri	- Kompetenza esperta, tahriġ u gwida ta' politika rilevanti pprovduti lid-Delegazzjonijiet tal-UE - Tishih tan-netwerking reġjonali fost id-Delegazzjonijiet tal-UE rigward kwistjonijiet ta' drogi - Tishih tal-koordinazzjoni mal-Istati Membri	Rappurtar mis-SEAE tal-COM id-Delegazzjonijiet tal-UE

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-għbir/valutazzjoni tad-data
	Jiġi żgurat livell adatt ta' finanzjament u kompetenza esperta mill-UE u l-Istati Membri biex ikomplu jiġu msahhin u appoġġati l-isforzi ta' pajjiżi terzi fl-indirizzar u l-prevenzjoni tal-kultivazzjoni ta' għelejjel ta' produzzjoni ta' droga illeċita, permezz ta' miżuri għall-iżvilupp rurali, sabiex jiġu indirizzati l-isfidi għas-saħħa, is-sikurezza u s-sigurtà pubbliċi	Għaddejja bħalissa	Stati Membri SEAE COM	• In-numru ta' politiki nazzjonali, strateġiji u pjani ta' azzjoni ta' pajjiżi terzi li jinkludu approċċi integrati għall-problema tal-kultivazzjoni ta' għelejjel ta' produzzjoni ta' droga illeċita • Titjib fl-indikaturi dwar l-iżvilupp tal-bniedem f'żoni fejn jiġu kkultivati d-drogi • In-numru ta' proġetti u programmi għall-iżvilupp rurali, iffinanzjati mill-UE u l-Istati Membri f'reġjuni fejn tkun qiegħda s-sehħ il-kultivazzjoni ta' għelejjel ta' produzzjoni ta' droga illeċita, jew f'reġjuni li jinsabu f'riskju ta' kultivazzjoni ta' għelejjel ta' produzzjoni ta' droga illeċita • Rappurtar ta' tnaqqis lokali fil-kultivazzjoni illeċita tad-drogi fuq perijodu ta' żmien twil	Sistemi u Rapporti ta' Monitoraġġ u Evalwazzjoni ta' Proġetti u Programmi tal-UE u l-Istati Membri Rapporti tal-UNDP dwar l-Iżvilupp tal-Bniedem Rapporti minn pajjiżi terzi

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
	35. Il-promozzjoni u l-implimentazzjoni tal-approċċ tal-UE għall-iżvilupp alternattiv (b'mod konsistenti mal-Istrateġija tal-UE dwar id-Drogi 2013-2020; l-Approċċ tal-UE għal Żvilupp Alternattiv; u l-Prinċipji Gwida tan-Nazzjonijiet Uniti dwar l-Iżvilupp Alternattiv 2013) f'kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi, filwaqt li jitqiesu d-drittijiet tal-bniedem, is-sigurtà tal-bniedem u l-kondizzjonijiet qafas speċifiċi, inkluż: a. l-inkorporazzjoni tal-iżvilupp alternattiv fl-aġenda usa' tal-Istati Membri, filwaqt li l-pajjiżi terzi li jixtiequ jagħmlu dan jiġu mheggin jintegraw l-iżvilupp alternattiv fl-istrateġiji nazzjonali tagħhom; b. billi jsir kontribut għall-inizjattivi li għandhom l-għan li jnaqqsu l-faqar, il-konflitti u l-vulnerabbiltà permezz ta' appoġġ għal mezzi ta' għajxien sostenibbli, legali u sensittivi għall-kwistjonijiet relatati mas-sessi għal nies li kienu preċedement, jew li huma attwalment, involuti fil-produzzjoni illeċita tad-drogi c. jiġi pprovdut livell adatt ta' finanzjament u kompetenza esperta mill-UE u l-Istati Membri	Għaddejja bħalissa	Stati Membri KOM SEAE	- L-ghadd ta' politiki, strateġiji u pjani ta' azzjoni nazzjonali ta' pajjiżi terzi li jinkorporaw: - approċċi integrati għall-problema tal-koltivazzjoni illeċita tad-drogi u - inizjattivi rigward l-iżvilupp alternattiv li ġew organizzati b'mod effettiv - In-numru ta' proġetti evalwati li juru eżiti pożittivi relatati ma' mezzi ta' għajxien sostenibbli, legali u sensittivi għall-kwistjonijiet relatati mas-sessi - Titjib fl-indikaturi rigward l-iżvilupp tal-bniedem In-numru ta' proġetti u programmi għall-iżvilupp rurali, iffinanzjati mill-UE u l-Istati Membri f'reġjuni fejn tkun qieghda ssehh il-koltivazzjoni ta' ghelejjel ta' produzzjoni ta' droga illeċita, jew f'reġjuni li	Rapporti ta' pajjiżi terzi rigward l-implimentazzjoni ta' Strateġiji Nazzjonali dwar id-Drogi Rapporti ta' Monitoraġġ u Evalwazzjoni ta' Proġetti u Programmi tal-UE u l-Istati Membri Rapporti tal-UNDP dwar l-Iżvilupp tal-Bniedem

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-għbir/valutazzjoni tad-data
	biex ikomplu jiġu msahhin u appoġġati l-isforzi ta' pajjiżi mhux tal-UE fl-indirizzar u l-prevenzjoni tal-kultivazzjoni ta' għelejjel ta' produzzjoni ta' droga illeċita, permezz ta' miżuri għall-iżvilupp rurali, u tal-produzzjoni illeċita tad-drogi permezz tal-infurzar tal-liġi u l-kooperazzjoni ġudizzjarja			jinsabu f'riskju ta' kultivazzjoni ta' għelejjel illeċiti Rappurtar ta' tnaqqis lokali fil-kultivazzjoni illeċita tad-drogi fuq perjodu ta' żmien twil	Rapporti minn pajjiżi mhux tal-UE
	36. Jingħata appoġġ lil pajjiżi terzi, inkluż lis-soċjetà civili f'dawk il-pajjiżi, biex jiġu żviluppati u implimentati inizjattivi biex jitnaqqsu r-riskji u d-danni, partikolarment fejn hemm theddida dejjem akbar ta' trasmizzjoni ta' virusijiet li jittiehdu mid-demm u li huma relatati mad-drogi u assoċjati mal-konsum tad-drogi inkluż, iżda mhux limitati biss għall-HIV u l-epatite virali, kif ukoll il-mard li jittiehed mis-sess u t-tuberkulozi	Għaddejja bhalissa	Stati Membri COM SEAE	- In-numru ta' inizjattivi li jnaqqsu r-riskji u d-danni li ġew żviluppati u l-kwalità tagħhom - Il-prevalenza ta' mwiet relatati mad-drogi f'pajjiżi terzi u virusijiet li jittiehdu mid-demm u li huma relatati mad-drogi, inkluż, iżda mhux limitati biss għall-HIV u l-epatite virali, kif ukoll il-mard li jittiehed mis-sess u t-tuberkulozi	Rapporti minn pajjiżi terzi Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn mill-COM Rapporti tal-WHO

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-għbir/valutazzjoni tad-data
	37. Jinghata appoġġ lil pajjiżi terzi biex tiġi indirizzata l-kriminalità organizzata relatata mad-drogi, inkluż it-traffikar tad-drogi, permezz ta': a. il-qsim ta' intelligence miksuba u l-iskambju tal-aħjar prattiki; b. tishih tal-kapaċità kontra s-sustanzi narkotiċi u żvilupp ta' kompetenza esperta fil-pajjiżi tal-orġini u dawk tat-tranzitu; c. ħidma mas-shab internazzjonali biex jiġu indirizzati l-fatturi li jikkontribwixxu għat-traffikar tad-drogi bħall-korruzzjoni, l-istituzzjonijiet dghajfin, il-governanza dghajfa u nuqqas ta' kontrolli regolatorji finanzjarji; d. tishih tal-kooperazzjoni fil-qasam tal-identifikazzjoni u l-irkupru tal-assi, b'mod partikolari permezz tal-ħolqien ta' pjattaformi nazzjonali speċifiċi; u e. intensifikazzjoni tal-kooperazzjoni reġjonali u intrareġjonali f. inkorporazzjoni tal-istat tad-dritt u tal-istandards u l-prinċipji internazzjonali tal-bniedem f'miżuri tal-infurzar tal-liġi relatati amd-drogi	Għaddejja bħalissa	Stati Membri SEAE COM Europol S	- In-numru ta' proġetti u programmi u kemm huma effettivi - Tnaqqis sostnut fit-traffikar tad-drogi	COM Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn Rapporti mill-COM u mill-Istati Membri Rapportar tal-Europol Rapporti tas-SEAE Rapport Dinji Annwali tal-UNODC rigward id-Drogi

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-għbir/valutazzjoni tad-data
	38. (a) Tishih tal-kooperazzjoni u t-twetiq ta' djalogi ta' aġġornament u implimentazzjoni, Dikjarazzjonijiet u Pjani ta' Azzjoni tal-UE dwar id-Drogi mas-shab, inklużi: - il-pajjiżi ta' adeżjoni, il-pajjiżi kandidati u daww kandidati potenzjali - il-pajjiżi tal-Politika Ewropea tal-Viċinat - l-Istati Uniti tal-Amerika - Il-Federazzjoni Russa - pajjiżi jew reġjuni ta' prijetà oħrajn, speċjalment: - l-Afganistan u l-Pakistan - ir-Repubbliki tal-Asja Ċentrali - Iċ-Ċina - l-Amerika Latina u l-Karibew (CELAC) - l-Afrika, b'mod partikolari l-Afrika tal-Punent L-Iran (b) Esplorazzjoni tal-possibbiltajiet għal involviment (bħal djalogi bilaterali, proġetti kongunti) ma' pajjiżi oħra mhux tal-UE dwar kwistjonijiet serji relatati mad-drogi	Għaddejja bħalissa	Triju ta' PRES COM SEAE Stati Membri	- L-indikatur ġenerali 13 - Tishih tal-kooperazzjoni fil-qasam tad-drogi mas-shab rilevanti - Djalogi organizzati - Dikjarazzjonijiet maqbula - Programmi u Pjanijiet ta' Azzjoni implimentati	Rapporti tas-SEAE Eżami ta' Nofs it-Terminu tal-Istrateġija tal-UE dwar id-Drogi Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn mill-COM Matricijiet ta' Rappurtar tal-UE Rapporti

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-għbir/valutazzjoni tad-data
					dwar l-Implimentazzjoni tal-pjanijiet ta' azzjoni rilevanti
	39. Titjib tal-mekkaniżmu konsultattiv tal-Grupp ta' Dublin permezz ta' kooperazzjoni u parteċipazzjoni intensifikati tal-UE, titjib fil-formulazzjoni , l-implimentazzjoni u t-tqassim tar-rakkomandazzjonijiet tiegħu tar-rapporti tal-Mini Grupp ta' Dublin	Għaddejja bħalissa	Grupp ta' Dublin COM SEAE Stati Membri	- Il-livell ta' attività fl-istrutturi kollha tal-Grupp ta' Dublin inkluż in-numru ta' rakkomandazzjonijiet tal-Grupp ta' Dublin implimentati b'mod effettiv Modernizzazzjoni miksuba tal-metodi ta' hidma tal-Grupp ta' Dublin	Rapporti tal-Grupp ta' Dublin
	Jigi organizzat djalogu annwali dwar l-assistenza mill-UE u l-Istati Membri relatata mad-drogi għal pajjiżi terzi akkumpanjat minn aġġornament bil-miktub	Minn 2014	COM SEAE Stati Membri	• Organizzazzjoni ta' djalogu annwali dwar il-finanzjament	COM Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn Ir-rapportar tal-Istati Membri

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
					Rapporti ta-SEAE Sistemi u Rapporti ta' Monitoraġġ u Evalwazzjoni ta' Proġetti u Programmi
	40. Jiġi żgurat li l-promozzjoni u l-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem jiġu integrati kompletament fi djalogi politiċi u fl-ippjanar u l-implimentazzjoni ta' programmi u proġetti rilevanti relatati mad-drogi inkluż permezz tal- implimentazzjoni tal-approċċ ibbażat fuq id-drittijiet (rights-based approach, RBA) u ta' gwida dwar id-drittijiet tal-bniedem u għodda għall-valutazzjoni tal-impatt imfassla apposta	Għaddejja bħalissa	COM SEAE Stati Membri	- Integrazzjoni effettiva tad-drittijiet tal-bniedem fl-azzjoni esterna tal-UE dwar id-drogi Żvilupp u Implimentazzjoni tal-għodda ta' gwida u valutazzjoni rigward id-drittijiet tal-bniedem	Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn mill-COM Rapport Annwali tal-COHOM dwar id-Drittijiet tal-Bniedem Ir-rapportar tal-Istati Membri

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-għbir/valutazzjoni tad-data
12. Titjib tal-koeżjoni tal-approċċ tal-UE u l-viżibbiltà tal-UE fin-Nazzjonijiet Uniti (NU) u t-tishih tal-koordinazzjoni tal-UE mal-korpi internazzjonali relatati mal-qasam tad-droga	41. Isir kontribut għat-tfassil tal-aġenda dwar il-politika internazzjonali rigward id-drogi, inkluż permezz ta': a. azzjoni mill-UE u d-Delegazzjonijiet tal-Istati Membri fl-Assemblea Ġenerali tan-NU u l-Kummissjoni dwar id-Drogi Narkotiċi (CND); b. azzjoni mill-UE u d-Delegazzjonijiet tal-Istati Membri fil-fora kollha tan-NU li tindirizza kwistjonijiet relatati mad-drogi (pereżempju l-Assemblea Ġenerali tan-NU, l-Assemblea Dinjija tas-Sahha, il-Kunsill tad-Drittijiet tal-Bniedem, il-Forum Politiku ta' Livell Għoli dwar l-Iżvilupp Sostenibbli) c. thejjija, koordinazzjoni u adożzjoni tal-pożizzjonijiet komuni u r-riżoluzzjonijiet kongunti tal-UE fl-Assemblea Ġenerali tan-NU u s-CND, inklużi, qabel is-CND, dwar l-iskedar tas-sustanzi, u l-iżgurar li l-UE titkellem b'vuċi waħda b'saħħitha f'dawn il-fora internazzjonali u oħrajn; d. l-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet tad-Dokument dwar l-Eżitu tal-UNGASS 2016	Għaddejja bħalissa	SEAE PRES Stati Membri COM Kunsill Grupp ta' Hidma tal-Kunsill (GOD)	- L-indikatur ġenerali 13 - Numru ta' dikjarazzjonijiet tal-UE fil-fora tas-CND u n-NU - In-numru ta' pożizzjonijiet komuni tal-UE appoġġati minn reġjuni u korpi internazzjonali oħrajn Numru ta' pożizzjonijiet komuni li jikkonċernaw id-deċiżjonijiet tas-CND dwar l-iskedar tas-sustanzi Ir-riżultat tad-deċiżjonijiet tas-CND dwar l-iskedar tas-sustanzi - Il-frekwenza li biha l-UE titkellem b'vuċi effettiva waħdanija f'fora internazzjonali u fi djalogi ma' pajjiżi terzi - Livell ta' adożzjoni b'suċċess ta' riżoluzzjonijiet tal-UE fin-NU inkluż fis-CND - Promozzjoni effettiva tal-politiki tal-UE fin-NU,	Rapporti tas-SEAE Eżami ta' Nofs it-Terminu tal-Istrateġija tal-UE dwar id-Drogi Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn mill-COM Indikatur ta' konverġenza Reviżjoni ta' Nofs it-Terminu

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-għbir/valutazzjoni tad-data
	e. il-proċess ta' eżami tal-2019 tad-Dikjarazzjoni Politika u l-Pjan ta' Azzjoni tan-NU tal-2009 dwar il-Kooperazzjoni Internazzjonali għal Strategija Integrata u Bbilanċjata biex Tigi Miġġielda l-Problema Dinjija tad-Drogi; u f. l-iżgurar tal-involviment sinifikanti tas-soċjetà civili fil-proċess ta' eżami			inkluż fis-CND Adozzjoni ta' Dokument dwar il-Pożizzjoni Komuni tal-UE fil-proċess ta' eżami tal-2019; Kontribuzzjoni tal-UE għad-definizzjoni mis-CND tal-modalitajiet għall-proċess tal-2019 - L-eżitu tal-eżami tal-2019 tad-Dikjarazzjoni Politika u l-Pjan ta' Azzjoni tan-NU tal-2009 dwar il-Kooperazzjoni Internazzjonali għal Strategija Integrata u Bbilanċjata biex Tigi Miġġielda l-Problema Dinjija tad-Drogi	UNGASS Eżitu-tal-eżami tal-2019
	42. It-tishih tas-shubiji mal-UNODC, WHO UNAIDS u aġenziji rilevanti oħrajn tan-NU, korpi internazzjonali u reġjonali u organizzazzjonijiet u inizjattivi (bhall-Kunsill tal-Ewropa u l-Inizjattiva tal-Patt ta' Pariġi)	Għaddejja bħalissa	Kunsill SEAE COM PRES Grupp ta' Hidma tal-	- L-indikaturi ġenerali 13, 15 - In-numru ta' skambji ta' informazzjoni u attivitajiet bejn l-UE u l-korpi u l-organizzazzjonijiet u l-inizjattivi internazzjonali u reġjonali rilevanti - L-effikaċja tas-shubiji ma' korpi rilevanti	Rapporti tas-SEAE Eżami ta' Nofs it-Terminu tal-Istrategija tal-UE dwar id-

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-għbir/valutazzjoni tad-data
			Kunsill (GOD) EMCDDA		Drogi Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn mill-COM
13. Jinghata appoġġ għall-proċess tal-pajjiżi aderenti, il-pajjiżi kandidati u daww kandidati potenzjali biex jadattaw għall- <i>acquis</i> tal-UE u jikkonformaw miegħu fil-qasam tad-drogi, permezz ta' assistenza mmirata u monitoraġġ	43. Tinghata assistenza teknika mmirata, u assistenza oħra u appoġġ kif meħtieġ, lill-pajjiżi ta' adeżjoni, lill-pajjiżi kandidati u daww kandidati potenzjali biex jiġi ffaċilitat l-adattament tagħhom għall- <i>acquis</i> tal-UE u l-konformità miegħu fil-qasam tad-drogi	Għaddejja bhalissa	COM Stati Membri EMCDDA Europol Eurojust FRONTEX SEAE	• L-indikatur ġenerali 15 • Konformità akbar mill-pajjiżi mal-<i>acquis</i> tal-UE • In-numru u l-kwalità ta' proġetti kkompletati • Stabbiliment ta' Strategiji Nazzjonali-dwar id-Drogi u strutturi nazzjonali ta' koordinazzjoni fil-qasam tad-drogi	Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn mill-COM Rapporti tal-pajjiżi ta' adeżjoni, il-pajjiżi kandidati u daww kandidati potenzjali

5. INFORMAZZJONI, RIČERKA, MONITORAĠĠ U EVALWAZZJONI

Kontribut biex jinftiehm u ahjar l-aspetti kollha tal-fenomeni tad-drogi u l-impatt tal-miżuri sabiex tinghata evidenza soda u komprensiva għall-politiki u l-azzjonijiet

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
14. L-iżgurar ta' investiment adegwat fir-riċerka, il-ġbir ta' data, il-monitoraġġ, l-evalwazzjoni u l-iskambju ta' informazzjoni dwar l-aspetti kollha tal-fenomeni tad-drogi	44. Issir promozzjoni ta' finanzjament adatt ta' riċerka u studji multidixxiplinari fil-livell tal-UE relatati mad-drogi inkluż permezz ta' programmi finanzjarji relatati mal-UE (2014-2020)	2017-2020	Stati Membri COM EMCDDA	L-ammont u t-tip ta' finanzjament tal-UE mogħti lill-programmi u l-proġetti differenti	COM rapportar tad-djalogu annwali dwar ir-riċerka Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' zmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
	45. Jiġi żgurat li l-proġetti b'appoġġ mill-UE: a. jikkunsidraw il-prijoritajiet tal-Istrateġija dwar id-Drogi u l-Pjan ta' Azzjoni għall-ġlieda kontra d-Drogi tal-UE; b. jikkunsidraw il-lakuni fil-formulazzjoni tal-politika; c. jagħtu valur miżjud ċar u jiżguraw koerenza u sinerġija; u d. jevitaw duplikazzjoni mar-riċerka taħt programmi u korpi oħrajn e. jieħdu kont tal-importanza tar-riċerka fl-imġiba u n-newroxjenza⁶⁴ f. jinkludu indikaturi ċari għall-kejl tal-impatt tagħhom	2017-2020	COM EMCDDA	- L-inklużjoni tal-prijoritajiet tal-Istrateġija u l-Pjan ta' Azzjoni tal-UE għall-Ġlieda kontra d-Drogi fil-finanzjament u l-valutazzjoni tal-kriterji tar-riċerka ffinanzjata mill-UE u relatata mad-drogi - In-numru, l-impatt, il-kumplementarjetà u l-valur ta' għotjiet u kuntratti ta' riċerka mogħtija ffinanzjati mill-UE u relatati mad-drogi - In-numru ta' artikli u rapporti ta' riċerka ffinanzjati mill-UE u relatati mad-drogi ppubblikati f'gurnali riveduti mill-pari b'fatturi ta' impatt qawwi - Dibattitu annwali tal-Grupp Orizzontali dwar id-Drogi dwar proġetti ta' riċerka relatati mad-drogi ffinanzjati mill-UE inklużi r-rakkomandazzjonijiet tal-Kumitat Xjentifiku tal-	Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn mill-COM Rapporti ta' proġetti ta' riċerka Rakkomandazzjonijiet tal-Kumitat Xjentifiku tal-EMCDDA dwar il-prijoritajiet tar-riċerka Indiċi ta'

⁶⁴

Skont l-Orizzont 2020 (2014-2020), diġà ġew allokat i madwar EUR 27 miljun għal proġetti li jindirizzaw il-vizzju tad-droga u jinkludu riċerka komprtamentali u newroxjenza.

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
				EMCDDA dwar il-prijoritajiet tar-riċerka	Ċitazzjoni Xjentifika u għodod biblijometriċi simili Agenda ta' riċerka strategika żviluppata mill-ERANID

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' zmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
	46. Jigħu promossi evalwazzjonijiet xjenzi bbażati fuq l-evidenza tal-politiki u l-interventi fil-livell nazzjonali, tal-UE u internazzjonali	2017-2020	COM Stati Membri EMCDDA	• L-indikatur ġenerali 14 • Eżami regolari tal-progress għall-Kunsill u l-Parlament Ewropew dwar l-implimentazzjoni tal-Istrateġija u l-Pjan ta' Azzjoni • Numru ta' pajjiżi li jsegwu approċċ strutturat, kif deskritt fil-gwida għall-ikummissjunar u l-ġestjoni ta' evalwazzjonijiet mahruġa mill-EMCDDA • Valutazzjoni esterna ta' nofs it terminu tal-Istrateġija/Pjan ta' Azzjoni kkompletati 2016 • Linji gwida Ewropej għall-evalwazzjoni ta' strateġiji nazzjonali dwar id-drogi u pjanijiet ta' azzjoni ppubblikati • Studji speċifiċi pprovduti dwar l-effikaċja u l-impatti tal-politiki tal-UE u internazzjonali dwar id-drogi • Evalwazzjoni kkompletata tal-implimentazzjoni tar-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-2003 dwar il-prevenzjoni u t-tnaqqis ta' hsara relatata mas-saħħa	Rapporti tal-EMCDDA Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn mill-COM Rapport ta' Valutazzjoni ta' Nofs it-Terminu tal-Istrateġija tal-UE dwar id-Drogi Rapporti tal-EMCDDA Rapporti tal-Kumitat

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
				assoċjata mad-dipendenza fuq id-drogi	Xjentifiku ta-EMCDDA Rapporti ta' Alice RAP u LINKSCH u ERA-net Rapporti Nazzjonali tar-Reitox

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
	47. Tingabar prova tal-konnessjonijiet potenzjali bejn it-traffikanti tad-droga u: a. il-finanzjament tal-gruppi u l-attivitajiet terroristiċi, inkluż kwalunkwe trikkib bejn ir-rotot stabbiliti għall-produzzjoni tad-drogi u ż-żoni tat-traffikar, u ż-żoni tal-kunflitt; u s-sorsi ta' finanzjament taċ-ċelloli terroristiċi fl-UE mill-attivitajiet illeċiti inkluż it-traffikar tad-drogi; b. is-sinergiji ta' żvilupp dwar it-traffikar tal-bnedmin mal-Pjan ta' Azzjoni tal-UE kontra t-traffikar tal-migranti (2015-2020) li jipprevedi riċerka u analiżi tar-riskju bejn il-kuntrabandu u reati ohrajn bħat-traffikar tad-droga, u inkluż: Iffokar fuq il-migranti vulnerabbli u l-isfruttament potenzjali tagħhom għal skopijiet ta' traffikar tad-droga u/jew bħala utenti finali tad-drogi, b'mod partikolari l-minuri u n-nisa.	2017-2020	Stati Membri Kummissjoni EU ATC EMCDDA Europol Frontex FRA EIGE	Numru ta' proġetti ffinanzjati fil-livell tal-UE u nazzjonali	Ir-rapportar tal-Istati Membri Rapportar tal-COM aġenziji tal-UE li jirrappurta w (EMCDDA Europol FRONTEX u FRA fil-qafas tal-attivitajiet ta' rappurtar regolari tagħhom EIGE fil-qafas tal-attivitajiet ta' rappurtar regolari

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
	• L-esplorazzjoni ta' kwalunkwe trikkib bejn it-traffikar tad-drogi u ċ-ċrieki kriminali tal-kuntrabandu tal-migranti, il-modi operandi u r-rotot. c. it-traffikar f'sinergiji ta' żvilupp tal-bnedmin mal-oqfsa legali u politiċi tal-UE li jindirizzaw it-traffikar tal-bnedmin inkluż l-Istrateġija tal-UE lejn il-Qerda tat-Traffikar tal-Bnedmin 2012–2016				tagħhom

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
15. Jinżammu netwerking u kooperazzjoni u tigi żviluppata kapaċità fi hdan il-komponenti tal-infrastruttura tal-ġharfien tal-UE u bejniethom għall-informazzjoni, ir-riċerka, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tad-drogi, b'mod partikolari d-drogi illeċiti	48. F'kollaborazzjoni mal-partijiet rilevanti kif adatt, jibqgħu jiġu pprovduti analiżijiet komprensivi ta': a. is-sitwazzjoni tad-drogi fl-UE; b. id-dinamika tal-konsum tad-drogi f'popolazzjonijiet ġenerali u gruppi fil-mira inklużi l-minoranzi etniċi, il-migranti u dawk li qed ifittxu l-ażil, il-persuni LGBTI, il-haddiema tas-sess kummerċjali u l-habsin; u c. reazzjonijiet għall-konsum tad-drogi d. l-iżviluppi fl-UE u internazzjonali relatati mal-mudelli tal-politika dwar il-kannabis u l-impatti tagħhom	Għaddejja bħalissa	EMCDDA Europol Stati Membri Forum tas-Soċjetà Ċivili dwar id-Drogi COM	- L-indikaturi ġenerali 1-15 - Stabbiliment tan-nuqqasijiet attwali fil-bażi tal-ġharfien u żvilupp ta' qafas fil-livell tal-UE biex isiru kemm jista' jkun analiżijiet mill-ħażniet attwali ta' data - In-numru ta' studji ġenerali u analiżijiet ta' temi rigward is-sitwazzjoni tad-drogi	Rapporti tal-EMCDDA Ir-rapportar tal-Istati Membri Forum tas-Soċjetà Ċivili dwar id-Drogi COM

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
	49. Jissahha it-taħriġ għal dawk involuti fir-rispons għall-fenomeni tad-drogi	2017-2020	Stati Membri EMCDDA CEPOL	- In-numru ta' inizjattivi fil-livell tal-Istati Membri u tal-UE biex jitharrġu professjonisti f'aspetti tat-tnaqqis tad-domanda għad-drogi u t-tnaqqis tal-provvista għad-droga - In-numru ta' inizjattivi fil-livell tal-Istati Membri u tal-UE implimentati biex jitharrġu professjonisti b'rabta mal-ġbir ta' data u rappurtar tat-tnaqqis tad-domanda għad-drogi u t-tnaqqis tal-provvista tad-drogi	Ir-rapportar tal-Istati Membri Rapport ta' taħriġ tal-EMCDDA Rapport annwali tas-CEPOL Rapporti Annwali tar-Reitox
	50. Tishih tal-ġbir ta' data, ir-ricerka, l-analiżi u r-rappurtar dwar: - tnaqqis fid-domanda għad-droga; - tnaqqis fil-provvista tad-droga; - ix-xejriet emergenti, bħall-polikonsum ta' drogi u l-abbuż ta' medicini kontrollati preskritti psikoattivi li jkunu ta' riskju għas-	Ghaddejja bħalissa	Stati Membri KOM EMCDDA Europol	- Disponibbiltà akbar u implimentazzjoni ta' indikaturi bbażati fuq l-evidenza u xjentifikament solidi rigward it-tnaqqis tal-provvista tad-drogi u t-tnaqqis tad-domanda għad-drogi - Fil-livell tal-Istati Membri, il-	Rapporti tal-EMCDDA Ir-rapportar tal-Istati

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
	sahha u s-sikurezza; d. virusijiet li jittiehdu mid-demm u assoċjati mal-konsum tad-drogi inkluż iżda mhux limitati biss għall-HIV u l-epatite virali, kif ukoll il-mard li jittiehed mis-sess u t-tuberkulożi; e. komorbożità psikjatrika u fiżika; f. il-problemi tad-droga fost il-prigunieri u d-disponibbiltà u l-kopertura tal-interventi u s-servizzi għat-tnaqqis tad-domanda għad-droga fil-ħabsijiet; u g. konsegwenzi relatati mad-drogi oħrajn problemi u konsegwenzi relatati mas-sustanzi leċiti u illeċiti h. il-konformità tal-politiki dwar id-drogi mal-istandards u l-prinċipji internazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem		ECDC EMA	firxa ta' riċerka ġdida mibdiya rigward ix-xejriet emergenti bħall-polikonsum tad-drogi u l-abbuż ta' mediċini kkontrollati preskritti; virusijiet li jittiehdu mid-demm u assoċjati mal-konsum tad-drogi inkluż iżda mhux limitati biss għall-HIV u l-epatite virali, kif ukoll il-mard li jittiehed mis-sess u t-tuberkulożi; komorbożità psikjatrika u fiżika; u konsegwenzi oħrajn relatati mad-drogi • twettiq ta' studju għall-UE kollha rigward l-intimidazzjoni tal-komunitajiet relatata mad-drogi, l-impatti tagħha fuq l-individwi, il-familji u l-komunitajiet l-aktar affettwati u r-reazzjonijiet effettivi għaliha • Adozzjoni ta' indikaturi bbażati fuq l-evidenza u xjentifikament solidi dwar il-problemi tad-drogi fost il-prigunieri	Membri Rapporti ta' data armonizzati mill-korpi tal-UE inkluż l-EMCDDA EU SOCTA

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
	51. Titjib tal-kapaċità ta' kxif, valutazzjoni u rispons effettivi għat-tfaċċar u l-konsum ta' sustanzi psikoattivi godda u jiġi ssorveljat il-livell tal-impatt li jhallu dawn is-sustanzi l-godda fuq in-numru u l-profil tal-utenti	Għaddejja bħalissa	COM Stati Membri EMCDDA Europol	- L-indikatur ġenerali 6 - Il-firxa ta' riċerka epidemjoloġika, farmakoloġika u tossikoloġika mibdija fir-rigward ta' sustanzi psikoattivi godda u appoġġata mill-Programmi ta' riċerka tal-Istati Membri u tal-UE - Il-kwantità ta' informazzjoni, prattiki tajba u skambju ta' intelligence miksuba - Il-livell ta' qsim mil-laboratorji tat-tossikoloġija u mill-Istituti tar-Riċerka ta' analiżijiet ta' data tossikoloġika u relatata mas-saħħa rigward sustanzi psikoattivi godda	Rapporti tal-EMCDDA Rapport ta' Implimentazzjoni tal-EMCDDA – Europol Rapporti mil-laboratorji u l-istituti tar-riċerka Rapporti Nazzjonali tar-Reitox
	52. Jissahħu l-isforzi ta' kondiviżjoni ta' data ta' xjenza forensika, inklużi l-appoġġ għall-identifikazzjoni ta' sustanzi psikoattivi godda , standards ta' referenza tal-laboratorji rigward sustanzi psikoattivi godda, u l-iżvilupp	2017-2020	COM Stati Membri EMCDDA	- L-indikatur ġenerali 15 - Il-livell ta' qsim ta' data ta' xjenza forensika dwar sustanzi psikoattivi godda, li jappoġġja l-identifikazzjoni ta' sustanzi psikoattivi godda	Rapporti tal-EMCDDA/Europol

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
	tal-metodoloġija komuni għall-identifikazzjoni tas-sustanzi ġodda billi tissahħaħ il-kooperazzjoni maċ-Ċentru Kongunt ta' Riċerka tal-Kummissjoni, u permezz ta' networks eżistenti, bħall-Grupp ta' Hidma dwar id-Drogi tan-Netwerk Ewropew tal-Istituti tax-Xjenza Forensika fil-qafas tal-Konklużjonijiet tal-Kunsill ĠAI dwar il-Viżjoni għal Xjenza Forensika Ewropea 2020 u n-Netwerk Ewropew tal-Laboratorji Doganali			• Faċilità ta' aċċess għall-istandards ta' referenza tal-laboratorji minn laboratorji u istituti tax-xjenza forensika, laboratorji doganali u istituti • Progress dwar l-iżvilupp ta' metodoloġija komuni għall-identifikazzjoni ta' sustanzi psikoattivi ġodda	Rapportar tal-COM Rapport ta' Progress ta' Kull Sentejn mill-COM

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall-ġbir/valutazzjoni tad-data
	53. Titjeb tal-kapaċità ta' identifikazzjoni, valutazzjoni u rispons fil-livell tal-Istati Membri u dak tal-UE għal (a) tibdil fl-imġiba fir-rigward tal-konsum tad-drogi u (b) tfaqqigh ta' mard epidemiku relatat mad-droga	Ghaddejja bħalissa	Stati Membri EMCDDA ECDC EMA	- In-numru u l-effikaċja ta' inizjattivi godda għas-saħħa pubblika relatati mad-drogi li jkunu ġew żviluppati u implimentati - In-numru u l-effikaċja ta' inizjattivi eżistenti li jiġu aġġustati biex jittqies il-konsum tad-drogi jew tifqighat ta' mard epidemiku - In-numru u l-impatt ta' rapporti ta' twissija bikrija, valutazzjonijiet tar-riskji u twissijiet	Rapporti Nazzjonali tar-Reitox Rapporti tas-Sistema ta' Twissija Bikrija Rapporti tal-EMCDDA
16. Tissahħah id-disseminazzjoni tar-riżultati tal-monitoraġġ, ir-riċerka u l-evalwazzjoni fil-livell tal-UE u dak nazzjonali	54. L-Istati Membri jibqgħu jappoġġaw l-isforzi ta' monitoraġġ u skambju ta' informazzjoni tal-UE, inkluża l-kooperazzjoni mal-Punti Fokali Nazzjonali tar-Reitox u l-ġhoti ta' appoġġ adegwat lil dawn il-Punti Fokali	Ghaddejja bħalissa	Stati Membri EMCDDA COM	- Riżultati aċċessibbli mill-istudji ffinanzjati mill-UE li jkunu ġew iddisseminati - Il-livell ta' kemm il-finanzjament u riżorsi oħra tal-Punti Fokali Nazzjonali Reitox jissodisfaw il-htieġa - In-numru u l-effikaċja ta' inizjattivi ta' disseminazzjoni tal-Punti Fokali Nazzjonali Reitox	Disseminazzjoni permezz tal-internet inkluż OpenAire, Cordis Sit tal-internet tal-EMCDDA Rapporti

Objettiv	Azzjoni	Skeda ta' żmien	Il-parti responsabbli	Indikatur(i)	Mekkaniżmi għall- għbir/valutazzjoni tad-data
					Nazzjonali tar-Reitox

6. ANNEX 1 – 15 INDIKATURI ĠENERALI GĦALL-PJAN TA' AZZJONI TAL-UE DWAR ID-DROGI 2017-2020¹

1. Percentwal tal-popolazzjoni li attwalment jużaw id-drogi (matul dan l-aħħar xahar), užaw id-drogi reċentement (matul din l-aħħar sena), u li xi darba užaw id-drogi (użu matul haġġithom) ikklassifikati skont id-droga u l-grupp tal-età (EMCDDA – Stharriġ tal-Popolazzjoni Ġenerali mill-EMCDDA)
2. Xejriet previsti fil-prevalenza tal-konsum problematiku u injettat ta' drogi (EMCDDA – Użu Problematiku tad-Drogi)
3. Xejriet fl-imwiet—ikkawżati mid-drogi u l-mortalità fost l-utenti tad-drogi (skont definizzjonijiet nazzjonali) (EMCDDA – Imwiet relatati mad-drogi)
4. Prevalenza u incidenza, fost utenti ta' drogi injettati, ta' mard li jittiehed li jista' jiġi attribwit lill-konsum tad-drogi, inkluż l-HIV u l-Epatite virali, il-mard li jittiehed mis-sess u t-tuberkulożi (EMCDDA – Mard li Jittiehed Relatat mad-Drogi)
5. Xejriet fl-età tal-ewwel użu ta' drogi illeċiti (Proġett Ewropew ta' Stharriġ Skolastiku dwar l-Alkoħol u Drogi Oħrajn (ESPAD), Stharriġ dwar l-Imġiba marbuta mas-Saħħa f' Tfal tal-Età tal-Iskola (HBSC) u Stharriġ tal-Popolazzjoni Ġenerali dwar il-Konsum tad-Drogi (EMCDDA – Indikatur Epidemjologiju Ewlieni)
6. Xejriet fin-numri ta' nies li jieħdu kura għad-drogi (EMCDDA – Domanda għal Kura) u n-numru totali stmat ta' nies li qegħdin jirċievu trattament għad-drogi (EMCDDA – Domanda għat-Trattament u Rispons tas-Saħħa u Soċjali)
7. Xejriet fin-numru u l-kwantitajiet ta' qabdiet ta' drogi illeċiti (EMCDDA Qabdiet tad-Drogi: kannabis inklużi weraq tal-kannabis, eroina, kokaina, il-kokaina crack, l-amfetamina, il-metaamfetamina, l-ecstasy, l-LSD u sustanzi oħrajn)
8. Xejriet fil-prezzijiet bl-imnut u l-purezza tad-drogi illeċiti (EMCDDA Prezz u Purezza: kannabis inklużi weraq tal-kannabis, eroina, kokaina, il-kokaina crack, l-amfetamina, il-metaamfetamina, l-ecstasy, l-LSD, sustanzi oħrajn u l-kompożizzjoni tal-pilloli tad-drogi)
9. Xejriet fin-numru ta' rapporti inizjali ta' reati kontra l-liġi dwar id-drogi, skont id-droga u t-tip ta' reat (provvista v. użu/pussess) (EMCDDA – Reati Marbutin mad-Drogi)
10. Prevalenza tal-użu tad-drogi fost il-prigunieri (EMCDDA – Konsum tad-Drogi fil-Ħabsijiet)
11. Valutazzjoni tad-disponibbiltà, il-kopertura u l-kwalità tas-servizzi u l-interventi fl-oqsma tal-prevenzjoni, it-tnaqqis tad-dannu, l-integrazzjoni soċjali u t-trattament. (EMCDDA Rispons tas-Saħħa u Soċjali)
12. Interventi bbażati fuq l-evidenza rigward il-prevenzjoni, it-trattament, l-integrazzjoni soċjali u l-irkupru u l-impatt mistenni tagħhom fuq il-prevalenza tal-konsum tad-drogi u l-użu problematiku tad-drogi (Il-Portal tal-EMCDDA dwar l-Aħjar Prattiki)
13. Djalogu u kooperazzjoni b'saħħithom, fil-qasam relatat mad-drogi, ma' regjuni oħrajn, pajjiżi terzi, organizzazzjonijiet internazzjonali u partijiet oħrajn (Evalwazzjoni Esterna ta' Nofs it-Terminu tal-Istrateġija/Pjan ta' Azzjoni; Rapporti tas-SEAE)
14. Żviluppi fl-istrateġiji nazzjonali għall-ġlieda kontra d-drogi, l-evalwazzjonijiet, il-legiżlazzjoni, il-mekkaniżmi ta' koordinazzjoni u l-estimi tal-infiq pubbliku fl-Istati Membri tal-UE (EMCDDA)

¹ Dawn l-indikaturi huma bbażati fuq sistemi ta' rapportar eżistenti li ġew qabel l-oġġettivi tal-istrateġija attwali tal-UE fuq id-drogi u l-pjan ta' azzjoni, iżda jipprovdu l-aktar sett komprensiv ta' riżorsi fil-livell tal-UE biex jappoġġjaw il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tagħhom

15. Sistema ta' Twissija Bikrija rigward sustanzi psikoattivi ġodda (EMCDDA/Europol) u **Evalwazzjoni tar-Riskju ta' sustanzi psikoattivi ġodda**

7. ANNESS 2 - GLOSSARJU TA' AKRONIMI

Alice RAP	Dipendenza u Stili ta' Hajja fl-Ewropa Kontemporanja, Proġett li Jfassal Approċċ Gdid lejn id-Dipendenzi
ASEAN	L-Assoċjazzjoni tan-Nazzjonijiet tax-Xlokk tal-Asja
CCWP	Kunsill tal-UE - Grupp ta' Hidma dwar il-Kooperazzjoni Doganali
CELAC	Comunidad de Estados Latinoamericanos y Caribeños (Komunità ta' Stati tal-Amerika Latina u tal-Karibew)
CEPOL	Kulleġġ Ewropew tal-Pulizija
CICAD	La Comisión Interamericana para el Control del Abuso de Drogas (Il-Kummissjoni Inter-Amerikana għall-Kontroll tal-Abbuż mid-Drogi)
CND	Kummissjoni dwar id-Drogi Narkotiċi (NU)
COAFR	Kunsill tal-UE - Grupp ta' Hidma dwar l-Afrika
COASI	Kunsill tal-UE - Grupp ta' Hidma dwar l-Asja u l-Oċeanja
COEST	Kunsill tal-UE - Grupp ta' Hidma dwar l-Ewropa tal-Lvant u l-Asja Ċentrali
COHOM	Kunsill tal-UE - Grupp ta' Hidma dwar id-Drittijiet tal-Bniedem
COLAT	Kunsill tal-UE - Grupp ta' Hidma dwar l-Amerika Latina
COM	il-Kummissjoni Ewropea
CONUN	Kunsill tal-UE – Grupp ta' Hidma tan-Nazzjonijiet Uniti
COSI	Kunsill tal-UE - Kumitat Permanenti għall-Kooperazzjoni Operattiva dwar is-Sigurtà Interna
Grupp ta' Hidma tal-Kunsill	Grupp ta' Hidma tal-Kunsill
COWEB	Kunsill tal-UE - Grupp ta' Hidma dwar ir-Regjun tal-Balkani tal-Punent
CUG	Kunsill tal-UE - Grupp dwar l-Unjoni Doganali
ECDC	Ċentru Ewropew għall-Kontroll tal-Mard
ECOWAS	Komunità Ekonomika tal-Istati tal-Afrika tal-Punent
SEAE	Is-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna
EMA	Aġenzija Ewropea għall-Medicini
EMCDDA	Ċentru Ewropew għall-Monitoraġġ tad-Droga u d-Dipendenza fuq id-Droga
EMPACT	Pjattaforma Multidixxiplinarja Ewropea kontra t-Theddidiet Kriminali
ENFSI	Netwerk Ewropea tal-Istituti tax-Xjenza Forensika
ERA-net	Netwerk taż-Żona Ewropea tar-Riċerka
ERANID	Netwerk taż-Żona Ewropea ta' Riċerka dwar id-Drogi Illeċiti
ESPAD	Proġett Ewropew ta' Stharriġ Skolastiku dwar l-Alkoħol u Drogi Ohrajn

EU	l-Unjoni Ewropea
EUROJUST	Unità Ewropea ta' Kooperazzjoni Ġudizzjarja
EUROPOL	Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fl-Infurzar tal-Liġi u t-Tahriġ
EU SOCTA	Valutazzjoni tat-Theddid mill-Kriminalità Organizzata u l-Kriminalità Serja tal-UE
FRONTEX	L-Aġenzija Ewropea għall-Ġestjoni ta' Kooperazzjoni Operazzjonali fil-Fruntieri Esterni tal-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea
HBSC	Stharriġ dwar l-Imġiba marbuta mas-Saħħa fi Tfal tal-Età tal-Iskola
HCV	Vajrus tal-Epatite Ċ
GOD	Kunsill tal-UE - Grupp ta' Hidma Orizzontali dwar id-Drogi
HIV	Il-vajrus tal-immunodeficijenza umana
INCB	Bord Internazzjonali għall-Kontroll ta' Sustanzi Narkotiċi (NU)
ĠAI	Ġustizzja u Affarijiet Interni
LGBTI	Lezbjani, Gay, Bisesswali, Transġeneru/Transsesswali u Intersesswali
LSD	Dietilamid tal-aċidu liserġiku
MASPs	Pjanijiet Strateġiċi Pluriennali (Europol)
MtQ	Memorandum ta' Qbil
LINKSCH	Il-proġett LINKSCH hu studju komparattiv ta' żewġt iswieg prinċipali tad-drogi, il-kannabis u l-eroina, mill-prizma tal-ktajjen ta' transitu li joperaw bejn l-Asja Ċentrali u l-UE u dawk bejn l-Afrika ta' Fuq u l-UE
Stati Membri	Stat Membru
SPĠ	Sustanzi psikoattivi godda
PEN	Sistema Online ta' Notifikazzjoni Qabel l-Esportazzjoni żviluppata mill-UNODC/INCB
PICS	Sistema ta' Komunikazzjoni dwar Inċidenti li Jinvolvu Prekursuri
PRES	Il-Presidenza ta' Sitt Xhur tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Triju ta' PRES	Grupp ta' tliet Presidenzi ta' sitt xhur konsekuttivi tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Reitox	Rapporti Réseau Européen d'Information sur les Drogues et les Toxicomanies
SOCTA	Valutazzjoni tat-Theddid mill-Kriminalità Organizzata u l-Kriminalità Serja
NU	Nazzjonijiet Uniti
UNAIDS	Programm Kongunt tan-Nazzjonijiet Uniti dwar l-HIV/AIDS
UNGASS	Sessjoni Speċjali tal-Assemblea Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti
UNODC	Uffiċċju tan-Nazzjonijiet Uniti kontra d-Droga u l-Kriminalità

UNDP	Programm tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Iżvilupp
WCO	Organizzazzjoni Dinjija Doganali
WHO	L-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa (WHO)